Jurisprudență

Mona Maria Pivniceru
Carmen Moldovan

Ordonanța președințială

Practică judiciară

Editura Hamangiu

Conf. univ. dr. **Mona-Maria Pivniceru**
Judecător la Curtea de Apel Iaşi

Carmen Moldovan
Avocat în Baroul Iaşi

Ordonanţa preşedinţială

Practică judiciară

24. XI 2006.
Av.

Editura Hamangiu
2006

Cuprins

Capitolul I
Condiții specifice de admisibilitate a ordonanței președințiale

§1. Urgența luării măsurii

1. Evacuare. Ordonanță președințială. Condiții generale de admisibilitate

C. proc. civ., art. 581

Prin ordonanţă preşedinţială se pot lua, conform art. 581 C. proc. civ., doar măsuri provizorii, vremelnice, grabnice, cu privire la păstrarea unui drept sau prevenirea unei pagube iminente ori pentru înlăturarea pierderilor ce s-ar ivi cu prilejul unei executări.

O condiţie generală de admisibilitate a cererii de ordonanţă preşedinţială este urgenţa în luarea unor măsuri.

În raport cu cele menţionate, constatându-se că se impune cercetarea unor aspecte referitoare la însăşi dreptul asupra terenului în discuţie, pe care reclamanta pretinde că îl are în administrare, iar pârâta îl contestă, s-a considerat că nu sunt îndeplinite cerinţele art. 581 C. proc. civ., prin nejustificarea urgenţei în luarea măsurii de evacuare a pârâtei, iar instanţa învestită cu rezolvare cererii de ordonanţă preşedinţială a pronunţat o hotărâre nelegală şi netemeinică.

C.S.J., secția economică și comercială, decizia nr. 124 din 23 iunie 1992, în Dreptul nr. 5-6/1993, p. 132-133

2. Contract de asociere. Evacuare. Ordonanță președințială. Condiții specifice

C. proc. civ., art. 581

Potrivit art. 581 C. proc. civ., două sunt condițiile specifice exercitării procedurii ordonanței președințiale: urgența și caracterul vremelnic al măsurii ce se ia pe această cale. Din caracterul vremelnic decurge și o a treia condiție, și anume ca prin măsura luată să nu se prejudece fondul.

Aceste condiții trebuie să existe cumulativ, inexistența uneia dintre ele făcând inadmisibilă cererea de ordonanță președințială.

Cererea de evacuare, motivată pe faptul nerespectării de către pârâtă a clauzelor contractului de asociere, nu îndeplinește condițiile prevăzute în art. 581 C. proc. civ.

Verificarea de către instanță a respectării clauzei contractului privind plata de către pârâtă a unui procent din profitul brut pentru spațiul pus la dispoziție de reclamantă și evacuarea pârâtei pentru neefectuarea plății echivalează cu judecarea în fond a cauzei, iar prin rezolvarea în fond a litigiului s-ar anticipa asupra hotărârii instanței de drept comun.

C.A. Iași, decizia civilă nr. 665 din 11 iunie 1997, în Culegere de practică judiciară – Curtea de Apel Iași – 1997, p. 63-64

3. Evacuare. Ordonanță președințială. Urgență

C. proc. civ., art. 581

Codul de procedură civilă (art. 581) prevede că instanța poate să ordone măsuri vremelnice în cazuri grabnice, pentru păstrarea unui drept care s-ar putea păgubi prin întârziere, pentru prevenirea unei pagube iminente care nu s-ar putea repara, precum și pentru înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi cu prilejul executării.

Din cuprinsul textului enunțat rezultă că o condiție generală de admisibilitate a cererii de ordonanță președințială este

urgența în luarea unor măsuri, determinată de iminența producerii unor pagube.

În speță, nu s-a dovedit existența unei urgențe în evacuarea familiei pârâtului din locuință.

Acțiunea în evacuare pe motiv că închirierea s-a făcut numai pentru o perioadă de 6 luni, care a expirat la 31 decembrie 1990, nu justifică evacuarea prin ordonanță președințială, raporturile locative dintre părți putând fi lămurite numai în cadrul unei acțiuni de drept comun.

C.S.J., secția civilă, decizia nr. 654 din 11 martie 1994, în Dreptul nr. 12/1994, p. 65

4. Reintegrare în locuință. Ordonanță președințială. Condiția urgenței

C. proc. civ., art. 581

Articolul 581 C. proc. civ. prevede: „instanța va putea să ordone măsuri vremelnice, în cazuri grabnice, pentru păstrarea unui drept care s-ar păgubi prin întârziere, pentru prevenirea unei pagube iminente și care nu s-ar putea repara, precum și pentru înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi cu prilejul unei executări”.

Din conținutul textului rezultă că urgența este una din condițiile specifice procedurii ordonanței președințiale, dar faptul că cererea pentru reintegrarea în spațiu a reclamantei, alungată din locuință în anul 1994, s-a formulat în anul 1997 nu este de natură să ducă la concluzia că nu există condiția urgenței. În speță, s-a dovedit că reclamanta a stăruit pentru a fi primită în locuință, apelând la ajutorul organelor de poliție, și că locuiește în condiții improprii la părinții săi.

Chiar dacă pârâtului i s-a recunoscut dreptul de retenție asupra apartamentului prin hotărârea de partaj, până la data achitării sultei, acest drept nu justifică susținerea recurentului că cererea de evacuare, pe calea ordonanței președințiale, se impunea a fi respinsă, pentru că s-a dovedit comportamentul lui violent, ceea ce

face imposibilă colocaţiunea şi afectează dezvoltarea copilului, iar reclamanta a făcut dovada achitării sultei.

C.A. Iaşi, decizia civilă nr. 40 din 16 ianuarie 1998, în Jurisprudenţa Curţii de Apel Iaşi în materie civilă pe anul 1998, p. 150-151

5. Reintegrare în locuinţă. Ordonanţă preşedinţială. Condiţii. Lipsa urgenţei. Inadmisibilitate

C. proc. civ., art. 581

Prin sentinţa civilă nr. 6469/1992 a Judecătoriei sect. 2 Bucureşti s-a admis cererea de ordonanţă preşedinţială formulată de reclamant împotriva pârâtei şi s-a dispus reintegrarea reclamantului în locuinţă.

Împotriva sentinţei a declarat recurs pârâta, susţinând că nu i-a interzis reclamantului intrarea în locuinţă şi că acesta nu justifică recurgerea la procedura ordonanţei preşedinţiale.

Tribunalul a reţinut că, în cererea înaintată la judecătorie, reclamantul-intimat a susţinut că la începutul lunii iulie 1992, venind acasă, a constatat schimbarea încuietorilor, nemaiputând intra astfel în locuinţa care constituie proprietatea lui şi a pârâtei-recurente.

Intimatul nu a făcut dovada faptului că a fost alungat din locuinţă, iar în speţă nu sunt îndeplinite condiţiile art. 581 C. proc. civ., cu privire la urgenţă sau la prevenirea unei pagube iminente, întrucât cererea de ordonanţă preşedinţială s-a formulat după ce au trecut patru luni de la data pretinsei interdicţii de a pătrunde în locuinţă.

T.M. Bucureşti, secţia a IV-a civilă, decizia nr. 201 din 2 februarie 1993, în Culegere de practică judiciară a Tribunalului Bucureşti 1993-1997, p. 397-398

6. Soț izgonit din locuința comună. Cerere de reintegrare în locuință. Urgența măsurii

C. proc. civ., art. 581

În cazul în care un soț a fost izgonit fără drept din locuința comună, cererea de reintegrare prezintă urgență, deoarece orice întârziere în luarea măsurii solicitate s-ar reflecta negativ asupra dreptului pe care îl are de a folosi acel spațiu locativ și bunurile ce se află în el.

Faptul că soții mai au un imobil în proprietate personală, în care reclamantul ar putea locui nu este de natură să justifice respingerea cererii de reintegrare, cu atât mai mult cu cât instanța ar pronunța în mod implicit o separare de domicilii și ar antama fondul pricinii în condițiile în care soții s-ar afla în proces de divorț.

T.M. București, secția a IV-a civilă, decizia nr. 1329/1991, în Culegere de practică judiciară civilă pe anul 1991, p. 178

7. Bunuri comune. Partaj. Condiția urgenței

C. proc. civ., art. 581

Una din condițiile pentru ca o ordonanță președințială să fie admisibilă, conform art. 581 C. proc civ., este urgența în păstrarea unui drept, ceea ce în cauza soluționată nu a existat.

Reclamantul, care este despărțit în fapt de soția sa de peste doi ani, a cerut ca pe calea ordonanței președințiale să i se restituie mobilier casnic, despre care pârâta a susținut că face parte din comunitatea de bunuri, cei doi soți aflându-se în proces de partaj.

C.A. Craiova, secția civilă, decizia nr. 93/1998, în Revista juridică a Olteniei – C.A. Craiova nr. 1-2/1999, p. 42

8. Hotărâre prin care s-a dispus desfiinţarea unei construcţii. Autorizarea reclamanţilor de a proceda la demolarea construcţiilor. Ordonanţă preşedinţială

C. proc. civ., art. 581

Art. 581 C. proc. civ dispune: „Instanţa va putea să ordone măsuri vremelnice, în cazuri grabnice, pentru păstrarea unui drept care s-ar păgubi prin întârziere, pentru prevenirea unei pagube iminente şi care nu s-ar putea repara, precum şi pentru înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi cu prilejul unei executări". Din conţinutul textului, rezultă că ordonanţa preşedinţială, prin natura ei, se referă la luarea unor măsuri provizorii în cazuri urgente.

Instanţele nu au obligaţia cercetării urgenţei când formularea ordonanţei este justificată de înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi cu prilejul unei executări, deoarece în această situaţie urgenţa rezultă din necesitatea executării titlului executoriu, ea fiind presupusă până la proba contrară. Ordonanţele din această categorie sunt prevăzute în art. 581 partea finală, tocmai pentru a permite creditorului, care deţine titlul executor, să-l poată executa, scopul lor fiind de a înlătura piedicile ivite în calea executării şi nu conservarea unui drept.

Admisibilitatea ordonanţei presupune, cu necesitate, existenţa unor piedici la executare. Creditorul trebuie să facă însă dovada că a încercat punerea în executare a titlului, deoarece prin piedică se înţelege tot ceea ce opreşte sau se opune continuării executării unui titlu executoriu.

De aceea, cererea creditorilor de completare a hotărârii judecătoreşti, formulată anterior începerii executării, prin care se solicită autorizarea lor să desfiinţeze construcţiile la demolarea cărora a fost obligat debitorul, nu îndeplineşte condiţiile înscrise în art. 581 aliniat final C proc. civ. Cât timp creditorii nu au încercat să pună în executare titlul executoriu nu poate fi vorba de existenţa unor piedici la executare, care să justifice înlăturarea lor pe calea ordonanţei preşedinţiale.

C.A. Iaşi, decizia civilă nr. 751 din 14 mai 1999, în Jurisprudenţa Curţii de Apel Iaşi în materie civilă pe anul 1999, p. 183-184

9. Desființare de construcții. Ordonanță președințială. Condiții de admisibilitate. Urgență. Măsură cu caracter vremelnic

C. proc. civ., art. 581

Conform art. 581 C. proc. civ., instanța poate să ordone măsuri vremelnice în cazuri grabnice pentru păstrarea unui drept care s-ar păgubi prin întârziere, pentru prevenirea unei pagube iminente și care nu s-ar putea repara, precum și pentru înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi cu prilejul unei executări.

În speță, nu sunt întrunite cerințele prevăzute de acest text de lege. Astfel, nu poate fi invocată condiția urgenței atâta vreme cât construcțiile (cocină de porci și porumbar) au fost edificate de intimații-pârâți în anul 1990, iar cererea de chemare în judecată a fost promovată de reclamant după șase ani.

Pe de altă parte, pe calea ordonanței președințiale pot fi luate doar măsuri cu caracter vremelnic, ori solicitarea apelantului-reclamant de a se dispune demolarea construcțiilor pentru considerentele expuse în acțiune vizează o măsură cu caracter definitiv, ce nu poate fi dispusă de instanță prin această procedură de urgență.

T.M. București, secția a III-a civilă, decizia nr. 2145/1997, în Culegere de practică judiciară a Tribunalului București 1993-1997, p. 396-397

10. Sistarea lucrărilor de demolare a construcției. Finalizarea demolării. Condiția urgenței. Consecințe

C. proc. civ., art. 581

Potrivit art. 581 C. proc. civ., instanța poate ordona măsuri vremelnice, în cazuri grabnice, pentru păstrarea unui drept, care s-ar păgubi prin întârziere, pentru prevenirea unei pagube iminente și care nu s-ar putea repara, precum și pentru înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi cu prilejul unei executări.

Urgența este una din condițiile specifice procedurii ordonanței președințiale. Ea trebuie să rezulte din fapte concrete, specifice fiecărui caz, iar în cadrul ordonanței președințiale urgența se apreciază în raport cu situația existentă la momentul judecății, întrucât cererea nu poate fi admisă dacă între momentul sesizării și cel al judecății situația de fapt s-a schimbat în așa fel încât nu mai este posibilă restabilirea ei urgentă.

În speță, cererea de ordonanță președințială privind obligarea pârâtului la sistarea lucrărilor de demolare a construcției edificate de reclamant a fost respinsă, cu motivarea că în cursul procesului pârâtul a finalizat demolarea construcției.

Lucrările de demolare fiind finalizate, rezultă cu evidență că nu mai subzistă condiția urgenței, deoarece nefiind posibilă restabilirea situației de fapt, reclamantul își poate valorifica pretențiile pe calea unei acțiuni de drept comun.

C.A. Iași, decizia civilă nr. 1260 din 7 iunie 2000, în Jurisprudența Curții de Apel Iași în materie civilă pe anul 2000, p. 217-218

11. Locație de gestiune. Predarea bunului. Ordonanță președințială

C. proc. civ., art. 581

Potrivit art. 581 C. proc. civ., condiția generală de admisibilitate a acestei proceduri o constituie urgența. Această condiție este prevăzută în alin. (1) al textului enunțat mai sus, unde se arată că instanța va putea lua măsuri vremelnice „în cazuri grabnice".

Legea nu determină însă cazurile considerate urgente. Această problemă este lăsată la aprecierea instanței în raport de împrejurările de fapt ale fiecărei pricini în parte. În litigiul de față, reclamanta a încheiat cu pârâta contractul de locație de gestiune nr. 992 din 29 aprilie 1992 pentru spațiul situat în Tulcea str. Isaccei bl. U.2, pentru o perioadă de cinci ani, iar pârâta refuză să-l pună la dispoziție, fapt care-i creează prejudicii reclamantei în derularea

activității, situație în care, în mod corect, s-a apreciat că se impune rezolvarea pe calea urgenței prevăzute de art. 581 C. proc. civ. Acest contract încheiat între părți este legal și el trebuie să-și producă efectele; în caz contrar, pentru reclamantă se produce o pagubă iminentă.

C.A. Constanța, decizia civilă nr. 46 din 11 mai 1994, în Culegere de jurisprudență – Curtea de Apel Constanța din 1994, p. 149-150

Notă. În același sens și decizia civilă nr. 418 din 15 iunie 1994.

12. Urgență. Ordonanță președințială. Neîndeplinirea condițiilor legale

C. proc. civ., art. 581

Potrivit legii, instanța va putea să ordone măsuri vremelnice, în cazuri grabnice, pentru prevenirea unei pagube iminente și care nu s-ar putea repara, precum și pentru înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi cu prilejul unei executări [art. 581 alin. (1) C. proc. civ.].

În speță, reclamantul a solicitat obligarea pârâtei, fosta lui soție, de a-i permite să locuiască în apartamentul ei, așa cum au convenit în fața notarului de stat, pentru toată perioada necesară ca autoritățile competente să aprobe stabilirea lui definitivă în țară.

Prima instanță a respins cererea de ordonanță președințială ca inadmisibilă, această soluție fiind confirmată în recurs. În acest sens s-a reținut că, după cum rezulta din recunoașterea sa, reclamantul a introdus cererea la zece luni după data la care a obținut aprobarea de a se stabili în țară, ceea ce înseamnă că nu avea nevoie urgentă de un spațiu în care să locuiască, nefiind deci îndeplinite condițiile prevăzute de lege, respectiv urgența măsurii și prevenirea unei pagube iminente.

T.M. București, secția a IV-a civilă, decizia nr. 516/1991, în Culegere de practică judiciară civilă pe anul 1991, p. 177-178

§2. Nerezolvarea fondului cauzei

13. Convenţie. Reziliere. Ordonanţă preşedinţială. Inadmisibilitate

C. proc. civ., art. 581

Potrivit art. 581 C. proc. civ., două sunt condiţiile specifice exercitării ordonanţei preşedinţiale: urgenţa şi caracterul vremelnic al măsurii ce se ia pe această cale. Din caracterul vremelnic decurge şi o a treia condiţie, şi anume ca prin măsura luată să nu se prejudece fondul cauzei.

Condiţiile exercitării ordonanţei preşedinţiale trebuie să existe cumulativ, iar nerezolvarea fondului cauzei înseamnă neexaminarea fondului prin interpretarea titlurilor prezentate de părţi.

Actele prezentate de părţi, în cadrul ordonanţei preşedinţiale, se pot examina doar sumar, instanţa neputând interpreta clauzele litigioase ale contractului. De aceea, examenul sumar al actelor exclude posibilitatea instanţei de a interpreta sau rezilia convenţia în cadrul unei cereri întemeiate pe dispoziţiile art. 581 C. proc. civ., aşa cum se urmăreşte în cauză.

În speţă, pârâta a dobândit dreptul de a folosi spaţiul în baza unei convenţii care, în final, conţine o clauză privind durata valabilităţii ei, fără ca data expirării contractului cu executare succesivă să fie certă, deoarece părţile au stabilit că este valabil până la momentul rezilierii lui.

Or, dacă această clauză este sau nu pact comisoriu, care este gradul pactului comisoriu şi procedura de urmat sunt împrejurări care presupun interpretarea clauzei înscrise în contract, interpretare ce nu se încadrează într-un examen sumar al actului, posibil pe calea ordonanţei preşedinţiale.

Pârâta, Centrul de Valorificare a Creaţiei Populare Iaşi, s-a apărat susţinând că deţine, cu titlu, spaţiul din care s-a cerut evacuarea, iar invocarea de către reclamanta-recurentă a dispoziţiilor înscrise în art. 1436 alin. (2) şi art. 1438 C. civ. nu constituie o dovadă că sunt întrunite condiţiile înscrise în art. 581 C. proc. civ.

Evacuarea care, de regulă, nu este o măsură vremelnică, poate fi dispusă pe calea ordonanţei preşedinţiale atunci când măsura este luată în vederea restabilirii situaţiei de fapt, anterioară săvârşirii unor acte prin care pârâtul tinde să îşi facă singur dreptate, ocupând abuziv un spaţiu sau dacă refuză eliberarea lui, chiar şi după expirarea termenului pentru care i-a fost închiriat. Articolele 1436 şi 1438 C. civ., invocate de recurentă, privesc, însă, contractul de închiriere pe perioadă nedeterminată, iar în ipotezele la care se referă textele, instanţa trebuie să procedeze la interpretarea lor în raport cu actele normative prin care contractele de închiriere a unor imobile au fost prelungite legal, ceea ce face ca dreptul părţii să nu poată fi discutat pe calea ordonanţei preşedinţiale.

Prin urmare, nefiind întrunite condiţiile înscrise în art. 581 C. proc. civ., soluţia respingerii acţiunii, pronunţată de prima instanţă, păstrată prin decizia recurată, este legală.

C.A. Iaşi, decizia civilă nr. 56 din 12 ianuarie 2000, în Jurisprudenţa Curţii de Apel Iaşi în materie civilă pe anul 2000, p. 215-216

14. Ordonanţă preşedinţială. Prejudecarea fondului. Consecinţe

C. proc. civ., art. 581

Potrivit art. 581 C. proc. civ., instanţa va putea să ordone măsuri vremelnice, în cazuri grabnice, pentru păstrarea unui drept care s-ar păgubi prin întârziere, pentru prevenirea unei pagube iminente şi care nu s-ar putea repara, precum şi pentru înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi cu prilejul unei executări.

Condiţia generală de admisibilitate a ordonanţei preşedinţiale este aceea ca, prin măsura luată, să nu se prejudece fondul dreptului, adică judecând cererea respectivă, instanţa nu trebuie să soluţioneze fondul dreptului.

În cauză, dispoziţiile legale citate sunt incidente, întrucât între reclamant şi pârâţi există cauze aflate spre soluţionare la instanţele

de drept comun, prin cererea de față solicitându-se doar ca, până la soluționarea acestora, să se permită reclamantului accesul în spațiul comercial al societății comerciale pârâte în vederea exercitării funcției de administrator al acesteia.

În consecință, recursul a fost admis.

C.S.J., secția comercială, decizia nr. 866 din 3 martie 1998, în Dreptul nr. 10/1998, p. 161

15. Ordonanță președințială. Prejudecarea fondului. Inadmisibilitate

C. proc. civ., art. 581

Pronunțarea instanței prin ordonanță președințială asupra valabilității unui contract de credit și a unui contract de garanție, prin radiere din cartea funciară, este inadmisibilă, întrucât această măsură este de natură să prejudece fondul, contravenind dispozițiilor art. 581 C. proc. civ.

C.S.J., secția comercială, decizia nr. 1060 din 12 decembrie 1995, în Buletinul Jurisprudenței din 1996, p. 378-379

16. Evacuare. Ordonanță președințială. Condiții specifice

C. proc. civ., art. 581

Articolul 581 C. proc. civ. prevede posibilitatea instanței de a ordona măsuri vremelnice, în cazuri grabnice, pentru păstrarea unui drept care s-ar păgubi prin întârziere, pentru prevenirea unei pagube iminente și care nu s-ar putea repara, precum și pentru înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi cu prilejul unei executări.

Potrivit textului, două sunt condițiile specifice exercitării procedurii ordonanței președințiale: urgența și caracterul vremelnic al măsurii ce se ia pe această cale.

Din caracterul vremelnic decurge și o a treia condiție, și anume ca prin măsura luată să nu se prejudece fondul litigiului.

Chiar dacă pârâtul a depus la dosar un act de vânzare-cumpărare încheiat cu reclamanta pentru spațiul în litigiu, condiția urgenței există, deoarece recurenta a contestat actul invocat de pârât, susținând că a fost scris și semnat sub amenințare.

C.A. Iași, decizia civilă nr. 573 din 15 mai 1998, în Jurisprudența Curții de Apel Iași în materie civilă pe anul 1998, p. 152-153

Notă. În opinia noastră, cererea de ordonanță președințială era inadmisibilă. Condițiile exercitării ordonanței președințiale trebuie să existe cumulativ, inexistența uneia dintre ele făcând cererea inadmisibilă.

Nerezolvarea fondului cauzei înseamnă neexaminarea fondului prin interpretarea titlurilor prezentate de părți a căror valabilitate este contestată reciproc.

De aceea, dacă pârâtul, chemat în judecată pentru evacuare, îi opune reclamatei un act de vânzare-cumpărare încheiat cu aceasta, pentru apartamentul în litigiu, cum este cazul în speță, cererea de ordonanță președințială este inadmisibilă.

Verificarea de către instanță a legalității titlului prezentat de pârât echivalează cu judecarea în fond a cauzei, iar, prin rezolvarea în fond a litigiului, s-a anticipat asupra hotărârii instanței de drept comun.

Deoarece, în declarația de recurs, reclamanta, fără a contesta faptul că actul prezentat de pârât a fost scris și semnat de ea, a susținut doar că l-a scris sub amenințare, pe calea ordonanței președințiale nu era posibilă evacuarea pârâtului. Până la anularea actului invocat, pârâtul avea un titlu legal pentru folosirea apartamentului.

17. Hotărâre judecătorească. Evacuare. Ordonanță președințială. Condiții

C. proc. civ., art. 581

Articolul 581 C. proc. civ. prevede că „instanța va putea să ordone măsuri vremelnice, în cazuri grabnice, pentru păstrarea

unui drept care s-ar păgubi prin întârziere, pentru prevenirea unei pagube iminente şi care nu s-ar putea repara, precum şi pentru înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi cu prilejul unei executări".

Ideea de „vremelnicie" marchează caracterul conservator al măsurilor ordonate, în raport cu dreptul periclitat al reclamantului, fără ca ea să se refere la durata în timp a acestora. Pe această cale pot fi luate şi măsuri cu durată nelimitată în timp, cum este evacuarea, sau care nu prejudiciază partea adversă. De regulă, în cadrul ordonanţei preşedinţiale, instanţa nu stabileşte durata în timp a măsurii ordonate, efectele ei prelungindu-se pe tot timpul cât durează cauza care le-a generat sau până când acestea sunt desfiinţate sau modificate în baza unei alte hotărâri.

Nerezolvarea fondului cauzei înseamnă neexaminarea fondului prin interpretarea titlurilor prezentate de ambele părţi, a căror valabilitate este contestată reciproc. Instanţa poate însă face un examen sumar al actelor, limitându-se la a stabili în favoarea cărei părţi există aparenţele unei situaţii juridice legale.

De aceea, dacă pârâţii deţin spaţiul proprietatea reclamantului fără titlu legal, cum este cazul în speţă, instanţei îi este permis să oblige chiar la executarea unor acte de „a face", cum ar fi evacuarea, deoarece nu trebuie plecat de la premisa greşită că evacuarea, fiind o măsură definitivă, nu poate fi dispusă prin ordonanţă preşedinţială, indiferent de motivele invocate de reclamant.

C.A. Iaşi, decizia civilă nr. 966 din 26 septembrie 1997, în Culegere de practică judiciară – Curtea de Apel Iaşi – 1997, p. 64-65

18. Obligaţie de a face. Prejudecarea fondului. Consecinţe

C. proc. civ., art. 581, art. 582

În principiu, pe calea cererii de ordonanţă preşedinţială se pot lua măsuri vremelnice şi nicidecum măsuri definitive care ar echivala cu soluţionarea pricinii în fond.

În speță, s-a susținut că, fiind vorba de o obligație de a face, cererea era inadmisibilă. În fapt, însă, reclamantul a făcut dovada aparenței de drept prin prezentarea titlului de proprietate asupra terenului în litigiu, precum și a urgenței dictate de împrejurarea că nu-l poate folosi, întrucât este ocupat de pârât. Această împrejurare nu a fost contestată, dar pârâtul a refuzat să-l elibereze, susținând că are un drept de proprietate asupra bunului, fără a-l putea dovedi. În consecință, prima instanță a admis cererea reclamantului și l-a obligat pe pârât să ridice lucrările efectuate de el pe teren.

Recursul pârâtului a fost respins ca nefondat, cu motivarea, între altele, că pretinsa nevalabilitate a actului prezentat de reclamant constituie o simplă afirmație, ea urmând să fie valorificată pe calea unei acțiuni în revendicare.

T.M. București, secția a III-a civilă, decizia nr. 1285/1992, în Culegere de practică judiciară civilă pe anul 1992, p. 247-248

Notă. Potrivit art. 582 C. proc. civ., în noua redactare, ordonanța președințială este supusă recursului.

19. Contract de bare-boat. Clauze inoperante. Ordonanță președințială. Inadmisibilitate

C. proc. civ., art. 581

Potrivit art. 581 C. proc. civ., instanța va putea să ordone măsuri vremelnice în cazuri grabnice pentru păstrarea unui drept care s-ar păgubi prin întârziere, pentru prevenirea unei pagube iminente și care nu s-ar putea repara, precum și pentru înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi cu prilejul unei executări.

Alături de urgență și vremelnicie, o condiție specifică de admisibilitate a ordonanței președințiale este aceea ca prin măsura luată să nu se prejudece fondul dreptului.

În speță, instanța a constatat că măsura ce se cere a fi luată, vizând fondul cauzei, nu poate fi dispusă pe calea procedurii instituite de art. 581 C. proc. civ.

Cererea de constatare ca inoperante a clauzelor de retragere a navelor, inserate în contractele bare-boat şi de suspendare a aplicării acestora, este de natură să aducă o limitare a drepturilor şi obligațiilor contractuale ale părților şi a forței obligatorii a contractului.

În cadrul procedurii sumare a ordonanței preşedințiale, instanța nu poate aduce atingere puterii obligatorii a contractului prin restrângerea efectelor pe care părțile i le-au recunoscut, în virtutea principiului libertății contractuale.

Trib. Constanța, secția maritimă şi fluvială, sentința civilă nr. 477 din 15 august 1997, în Revista de drept comercial nr. 6/1999, p. 139, Buletinul Jurisprudenței Maritime nr. 1/1998, Anul I.

20. Prestații periodice. Stabilirea lor prin ordonanță preşedințială. Inadmisibilitate

C. proc. civ., art. 581

Din conținutul art. 581 C. proc. civ. rezultă că este inadmisibilă folosirea ordonanței preşedințiale pentru stabilirea obligației de dezdăunare cu caracter periodic în sarcina pârâtului, deoarece, fiind o obligație de a face, existența şi întinderea obligației de reparare nu pot fi stabilite pe calea procedurii speciale, fără a se rezolva fondul.

Ordonanța preşedințială, prin natura ei, se referă la luarea unor măsuri provizorii conservatorii. Or, stabilirea obligației de plată a despăgubirilor periodice de către pârât presupune examinarea în fond a cauzei: existența faptului ilicit, a pagubei şi a câtimii ei, precum şi a raportului de cauzalitate dintre acestea şi nu are caracter vremelnic.

Împrejurarea că recurenta este în nevoie datorită situației materiale precare nu-i deschide calea ordonanței preşedințiale, atâta vreme cât pretenția dedusă judecății implică stabilirea însăşi a dreptului pretins şi nu poate fi soluționată decât pe calea dreptului comun.

C.A. Iaşi, decizia civilă nr. 142 din 18 februarie 1998, în Jurisprudența Curții de Apel Iaşi în materie civilă pe anul 1998, p. 149-150

§3. Caracterul vremelnic al măsurii dispuse

21. Obligație de a face. Ordonanță președințială. Condiții

C. proc. civ., art. 581

Potrivit dispozițiilor art. 581 C. proc. civ., instanța va putea să ordone măsuri vremelnice în cazuri grabnice, pentru păstrarea unui drept care s-ar păgubi prin întârziere, pentru prevenirea unei pagube iminente și care nu s-ar putea repara, precum și pentru înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi cu prilejul unei executări. Ordonanța este vremelnică și executorie.

Prin ordonanță președințială se pot lua, deci, numai măsuri vremelnice, iar nu cu caracter definitiv, care echivalează cu soluționarea în fond a pricinei. Astfel, o obligație de a face nu poate fi dispusă prin ordonanța președințială decât în cazurile în care se tinde la încetarea unor acte abuzive, deoarece numai în felul acesta se păstrează caracterul vremelnic al măsurilor luate.

Trib. Suprem, secția civilă, decizia nr. 779 din 27 aprilie 1982, în Revista română de drept nr. 5/1983, p. 75

22. Procedură necontencioasă. Societate comercială pe acțiuni. Cesiune de acțiuni. Înscrierea cesiunii în registrul acționarilor

C. proc. civ., art. 581

Prin cererea de ordonanță președințială, reclamanții S. C. „S.G." S.A., D.C. și D.R., în contradictoriu cu pârâții S. C. „E. M" S.A., L.F. și J.V., au solicitat să li se permită să înscrie în registrul de acțiuni al societății pârâte cesiunea de acțiuni ale acesteia.

Ordonanța președințială constituie o procedură specială, prevăzută de art. 581 C. proc. civ., în vederea rezolvării vremelnice a unor cazuri al căror caracter grabnic nu îngăduie să se aștepte desfășurarea procedurii de drept comun.

Hotărârea luată pe calea ordonanţei preşedinţiale are un caracter vremelnic, nu are scopul de a stabili definitiv drepturile părţilor, dar ţine să păstreze drepturile care s-ar păgubi prin întârziere sau să preîntâmpine o pagubă iminentă şi ireparabilă.

Decizia atacată este temeinică şi legală, întrucât recurenţii reclamanţi nu au dovedit în cauză urgenţa, caracterul vremelnic al măsurii ce o solicită şi nici prejudiciul iminente ce ar suferi.

S-a mai reţinut că înregistrarea în registrul de acţiuni al emitentului, fiind o operaţiune definitivă, nu poate fi dispusă pe calea unei ordonanţe preşedinţiale, ci pe calea unei acţiuni obişnuite.

În consecinţă, recursul fiind neîntemeiat, a fost respins.

C.S.J., secţia comercială, decizia nr. 815 din 14 decembrie 1995, în Dreptul nr. 5/1996, p. 121

23. Revocarea calităţii de administrator. Măsură vremelnică. Inadmisibilitate

C. proc. civ., art. 581
Legea nr. 31/1990, art. 145 alin. (2)

Prin cererea de ordonanţă preşedinţială, reclamantul a solicitat revocarea pârâtei D.V. din funcţia de administrator al societăţii comerciale, motivată pe prevederile art. 145 alin. (2) din Legea nr. 31/1990, pentru fapte şi împrejurări care-i sunt imputabile.

Ca urmare, a solicitat şi obligarea celorlalţi pârâţi asociaţi să-i permită exercitarea obligaţiilor şi drepturilor ce-i revin ca asociat şi administrator.

În conformitate cu art. 581 C. proc. civ., pe calea ordonanţei preşedinţiale se pot lua doar măsuri provizorii, grabnice, cu privire la păstrarea unui drept sau prevenirea unei pagube iminente ori pentru înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi cu prilejul unei executări, şi nu măsuri cu caracter definitiv, care echivalează cu soluţionarea în fond a pricinii. Revocarea calităţii de administrator nu poate fi considerată o măsură vremelnică, deoarece este o măsură care

vizează fondul cauzei şi care nu poate fi luată pe baza procedurii instituite de art. 581 C. proc. civ. În consecinţă, recursul a fost respins ca neîntemeiat.

C.S.J., secţia comercială, decizia nr. 59 din 23 ianuarie 1996, în Dreptul nr. 8/1996, p. 133

Capitolul II. Principalele domenii de aplicare a ordonanței președințiale

§1. Ordonanța președințială în raporturile de familie

24. Divorț. Măsuri ce se pot lua pe timpul procesului de divorț. Ordonanță președințială

C. proc. civ., art. 581, art. 613^2

Pe timpul procesului de divorț instanța poate lua măsuri vremelnice cu privire la încredințarea copiilor minori, la obligația de întreținere, la alocația pentru copii și la folosința locuinței (art. 613^2 C. proc. civ.). Aceste măsuri pot fi luate pe cale de ordonanță președințială, pentru că așa prevede legea, deci fără a fi necesară justificarea vreunei urgențe din partea celui ce le solicită. Pe de altă parte, având caracter vremelnic, ele nu sunt de natură să prejudece fondul procesului, care se rezolvă prin hotărârea finală asupra procesului de divorț sub toate aspectele.

T.M. București, secția a IV-a civilă, decizia nr. 239/1990, în Culegere de practică judiciară civilă pe anul 1990, p. 134

25. Divorț. Măsuri cu caracter vremelnic. Ordonanță președințială

C. proc. civ., art. 581, art. 613^2

Potrivit art. 613^2 C. proc. civ., instanța poate lua, pe tot timpul procesului de divorț, prin ordonanță președințială, măsuri vremelnice cu privire la încredințarea copiilor minori, obligația de întreținere, alocația de stat pentru copii și folosirea locuinței.

În speţă, întemeindu-şi soluţia pe textul de lege menţionat, judecătoria nu-l putea obliga pe pârât să plătească pensie de întreţinere pentru minoră decât pe timpul procesului de divorţ. Obligându-l să facă această plată până la majoratul copilului, instanţa a greşit.

Pe de altă parte, se constată că judecătoria a atribuit reclamantului suprafaţa de locuit, fără ca această măsură să fie motivată în vreun fel. Procedând astfel, instanţa a dispus, practic, separaţia de domiciliu a celor doi soţi, fără să fie administrată vreo probă care să impună această măsură şi fără a exista cel puţin un indiciu de natură să ducă la concluzia că prezenţa pârâtului în domiciliul conjugal ar pune în pericol viaţa ori sănătatea soţiei sale sau a minorei.

De altfel, aşa cum se constată din dosar, locuinţa părţilor este compusă din două camere decomandate, aşa încât nici sub acest aspect nu se justifică măsura luată de instanţă, aceea de a-i atribui reclamantei spaţiul de locuit în întregime.

Trib. Suprem, secţia civilă, decizia nr. 597 din 22 martie 1988, în Revista română de drept nr. 1/1989, p. 71

26. Divorţ. Folosinţa locuinţei. Ordonanţă preşedinţială

C. proc. civ., art. 581

Cererea reclamantului, fostul soţ, de a se dispune, prin ordonanţă preşedinţială, reintegrarea sa în locuinţa comună, compusă dintr-o singură cameră de 13,5 mp, cu dependinţe, a fost admisă de prima instanţă, respingându-se, în acelaşi timp, capătul de cerere privind evacuarea pârâtei din locuinţă.

Soluţia a fost confirmată în apel cu motivarea că, în ce priveşte cererea de reintegrare în locuinţă, reclamantul a făcut dovada atât a aparenţei de drept, cât şi a urgenţei, fiind îndeplinite condiţiile de admisibilitate a ordonanţei preşedinţiale, prevăzute de art. 581 C. proc. civ.

Instanţa de recurs a casat decizia instanţei de apel şi a respins cererea de ordonanţă preşedinţială în temeiul unor împrejurări de

fapt (părăsirea de către reclamant a locuinţei comune de peste trei ani, recăsătorirea acestuia), inexistenţa aparenţei de drept, prin nesolicitarea, în timp, a atribuirii beneficiului contractului de închiriere şi neintuirii consecinţelor executării silite a hotărârii, inacceptabile din punct de vedere moral.

C.A. Braşov, decizia civilă nr. 233/R din 17 aprilie 1996

27. Folosinţa locuinţei. Măsuri vremelnice pe timpul procesului de divorţ. Atribuirea beneficiului contractului de închiriere

C. proc. civ., art. 581, art. 613^2

Dacă nu s-a dispus şi evacuarea soţului căruia nu i s-a atribuit locuinţa, aceasta se poate cere prin acţiune separată de drept comun, nu prin ordonanţă preşedinţială.

În cadrul procesului de divorţ se pot lua măsuri vremelnice, dar numai până la soluţionarea acţiunii de desfacere a căsătoriei prin pronunţarea hotărârii finale (art. 613^2 C. proc. civ.). În cazul în care prin această hotărâre beneficiul contractului privitor la locuinţă i-a fost atribuit soţului reclamant, dar fără a se fi dispus evacuarea pârâtului, pentru a se obţine evacuarea este necesară introducerea unei acţiuni separate pe calea procedurii de drept comun, iar nu pe aceea a ordonanţei preşedinţiale.

T.M. Bucureşti, secţia a IV-a civilă, decizia nr. 623/1991, în Culegere de practică judiciară civilă pe anul 1991, p. 110

28. Alungarea din domiciliu a unui soţ şi a copilului minor. Ordonanţă preşedinţială. Dispoziţie de reintegrare în locuinţă. Justificarea măsurii

C. proc. civ., art. 581

În cazul în care soţia reclamantă şi copilul minor nu au unde locui, iar aparenţa dreptului rezultă din însăşi calitatea reclamantei

de soţie care a locuit împreună cu pârâtul în acelaşi domiciliu, figurând atât ea, cât şi copilul în contractul de închiriere, sunt îndeplinite condiţiile prevăzute de lege pentru folosirea cererii de ordonanţă preşedinţială (art. 581 C. proc. civ.). De altfel, este în interesul familiei ca soţii să locuiască împreună, deoarece în acest mod se pot împăca şi pot să reia convieţuirea.

În consecinţă, cererea de ordonanţă preşedinţială a fost admisă, dispunându-se reintegrarea solicitată, iar recursul declarat de pârât a fost respins ca nefondat.

T.M. Bucureşti, secţia a IV-a civilă, decizia nr. 1275/1992, în Culegere de practică judiciară civilă pe anul 1992, p. 248-249

29. Minor. Stabilirea programului de vizite. Dreptul de a avea legături personale cu copilul

C. proc. civ., art. 581
C. fam., art. 43

În conformitate cu prevederile art. 43 C. fam., părintele căruia nu i-a fost încredinţat copilul spre creştere şi educare păstrează dreptul de a avea legături personale cu acesta, precum şi de a veghea la creşterea, educarea, învăţătura şi pregătirea lui profesională.

În situaţia în care cel căruia i s-a încredinţat copilul împiedică pe celălalt părinte să-şi exercite drepturile părinteşti, pe cale de ordonanţă preşedinţială, se pot lua măsuri ca acesta din urmă să-şi exercite drepturile prevăzute de lege, urgenţa fiind justificată de preocuparea părintelui la veghera modului cum sunt respectate interesele minorului.

Stabilirea, prin hotărâre judecătorească, a păstrării legăturilor personale cu copilul încredinţat celuilalt părinte nu are caracter irevocabil, ea putând fi schimbată în situaţia în care condiţiile de fapt, care au determinat programul stabilit, s-au schimbat.

Deci, măsura luată, prin stabilirea legăturilor personale, neavând un caracter irevocabil, în sensul că nu poate fi invocată ca

autoritate de lucru judecat, este admisibilă o astfel de cerere după procedura prevăzută de art. 581 C. proc. civ.

C.A. Bacău, decizia civilă nr. 1403 din 23 decembrie 1996, în Jurisprudenţa C.A. Bacău 1996, p. 40-41

30. Cerere de restituire a bunurilor. Ordonanţă preşedinţială. Condiţii de admisibilitate

C. proc. civ., art. 581

Posibilitatea de a folosi calea ordonanţei preşedinţiale este condiţionată de urgenţa măsurii solicitate şi de neprejudecarea fondului (art. 581 C. proc.civ.).

În materie de bunuri mobile se poate solicita, pe această cale, numai restituirea celor de uz personal, de strictă necesitate. Restituirea altor bunuri care nu au acest caracter nu poate fi solicitată decât pe calea acţiunii de drept comun.

T.M. Bucureşti, secţia a IV-a civilă, decizia nr. 977/1991, în Culegere de practică judiciară civilă pe anul 1991, p. 177
Culegere de practică judiciară – Curtea de Apel Braşov 1996, p. 90-91

31. Evacuarea unuia dintre soţi. Imposibila colocaţiune. Ordonanţă preşedinţială. Condiţii

C. proc. civ., art. 581

În principiu, dacă se dovedeşte că pârâtul este violent, este posibilă evacuarea lui pe calea ordonanţei preşedinţiale, în condiţiile art. 581 C. proc. civ., fără ca măsura evacuării să fie determinată de posibilitatea acestuia de a folosi alt spaţiu de locuit.

Evacuarea soţului violent poate fi însă dispusă numai atunci când există dovezi că acesta, prin comportarea sa, face imposibilă colocaţiunea şi numai dacă locuinţa comună nu poate fi împărţită provizoriu.

În prezenta cauză, aşa cum corect s-a reţinut prin hotărârile pronunţate, nu s-a dovedit comportamentul violent al pârâtului, de natură a face imposibilă colocaţiunea, iar locuinţa comună este alcătuită din corpuri de clădire distincte, putând fi folosite de părţi fără a se stânjeni reciproc.

C.A. Iaşi, decizia civilă nr. 1365 din 21 iunie 2000, în Jurisprudenţa Curţii de Apel Iaşi în materie civilă pe anul 2000, p. 218

32. Divorţ. Evacuarea soţului din locuinţa comună. Ordonanţă preşedinţială. Admisibilitate

C. proc. civ., art. 581

Instanţa de recurs a casat decizia tribunalului şi pe fondul cauzei a admis cererea formulată de reclamanta-recurentă, dispunând evacuarea soţului pârât din locuinţa comună, provizoriu, până la soluţionarea divorţului şi a partajului.

S-a avut în vedere că, în cauză, au fost administrate probe cu care reclamanta a dovedit comportamentul deosebit de violent al soţului pârât, care, în final, a determinat scoaterea acesteia din locuinţa comună împreună cu copiii care sunt de vârstă şcolară, cum şi faptul că, în condiţiile respective, nu era posibilă locuirea pârâtului în acelaşi apartament.

Or, cel puţin protecţia dreptului copiilor de a folosi locuinţa în litigiu şi cel puţin în virtutea realizării obligaţiei de întreţinere datorate acestora de pârât, se impunea, desigur în condiţiile menţionate, să se dispună, cu caracter vremelnic, evacuarea pârâtului.

Apare inexactă susţinerea tribunalului, în sensul că s-ar prejudeca fondul, întrucât reclamanta nu a pus în discuţie dreptul de proprietate asupra apartamentului şi nici în principiu dreptul de locaţiune al pârâtului, iar caracterul vremelnic al măsurii ce s-a solicitat este vădit şi de necontestat.

C.A. Piteşti, decizia civilă nr. 1093/R din 7 mai 1998, în Culegere de practică judiciară – Curtea de Apel Piteşti – 1998, p. 48

33. Domiciliu comun. Evacuare. Ordonanță președințială

C. proc. civ., art. 581

Potrivit dispozițiilor art. 581 C. proc. civ., instanța poate să ordone măsuri vremelnice în cazuri grabnice, pentru prevenirea unei pagube iminente și care nu s-ar putea repara, pe calea ordonanței președințiale, hotărârea fiind vremelnică și executorie.

În raport cu prevederile legale menționate, este greșită hotărârea instanței (sentința civilă nr. 12337/1995 a Judecătoriei Piatra Neamț) prin care s-a dispus evacuarea soțului-pârât din domiciliul comun, chiar dacă s-a dovedit că acesta, prin comportarea sa, face imposibilă conviețuirea în aceeași locuință a soției și copiilor.

Această măsură nu poate fi luată pe timp nelimitat, ci doar până la divorț sau până la partajarea bunurilor comune, cauze în care se poate statua definitiv asupra spațiului de locuit.

C.A. Bacău, decizia civilă nr. 564 din 27 mai 1996, în Jurisprudența C.A. Bacău 1996, p. 52

34. Divorț. Reintegrare în spațiu. Ordonanță președințială

C. proc. civ., art. 581

Potrivit dispozițiilor art. 581 C. proc. civ., instanța va putea să ordone măsuri vremelnice în cazuri grabnice, pentru păstrarea unui drept, pentru prevenirea unei pagube iminente și care nu s-ar putea repara.

Astfel, se justifică cererea reclamantului care, deși în divorț cu soția sa, solicită reintegrarea în spațiu, ce constituie domiciliul comun al soților, pe cale de ordonanță președințială.

Urgența măsurii prevăzute de dispozițiile art. 581 C. proc. civ. constă în aceea că reclamantul nu are o altă locuință, măsura vremelnică de reintegrare în spațiu fiind necesară până la soluționarea acțiunii de divorț.

C.A. Bacău, decizia civilă nr. 1003 din 4 octombrie 1995, în Jurisprudența C.A. Bacău 1995, p. 91

35. Acțiune de divorț. Măsuri vremelnice. Ordonanță președințială. Condiții

C. proc. civ., art. 581, art. 613[2]

Măsurile vremelnice, cu privire la încredințarea copiilor minori, la obligația de întreținere, la alocația pentru copii și la folosirea locuinței se pot lua de instanța la care s-a îndreptat acțiunea de divorț și înainte de primul termen de judecată.

I.C.C.J., secția civilă, decizia nr. 497 din 23 ianuarie 2004, în Dreptul nr. 3/2005, p. 267-268

§2. Ordonanța președințială în materia apărării drepturilor reale

36. Folosința locuinței. Împiedicarea folosinței prin amenințări

C. proc. civ., art. 581

Este admisibilă ordonanța președințială pentru a face să înceteze împiedicarea folosinței unor dependințe, nu numai când samavolnicia se realizează prin încuierea sau punerea unor stavile materiale, ci și atunci când zădărnicirea accesului se face prin amenințări, în speță, cu bătaia, a căror traducere, în faptă, în trecut, este de natură să creeze justificate temeri în persoana celui amenințat.

Trib. jud. Brașov, decizia civilă nr. 1193 din 5 noiembrie 1975, în Revista română de drept nr. 9/1976, p. 64

37. Coproprietate. Accesul unui coproprietar în locuința pe care acesta nu a folosit-o şi care este deținută, în exclusivitate, de celălalt proprietar. Reclamantul are asigurată locuința în altă parte. Ordonanță preşedințială. Inadmisibilitate

C. proc. civ., art. 581

Pe calea ordonanței preşedințiale se pot lua, conform dispozițiilor art. 581 C. proc. civ., doar măsuri provizorii, grabnice, cu privire la păstrarea unui drept sau prevenirea unei pagube iminente ori pentru înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi cu prilejul unei executări.

Rezultă, deci, ca o condiție generală de admisibilitate a cererii de ordonanță preşedințială, urgența în luarea unor măsuri în situațiile arătate mai sus.

Este, astfel, inadmisibilă cererea prin care proprietarul unei locuințe solicită obligarea, pe calea ordonanței preşedințiale, a celuilalt coproprietar de a-i permite accesul în locuința respectivă, pe care acesta din urmă o foloseşte în exclusivitate, reclamantul-proprietar având asigurată locuința în alt imobil, deoarece nu este vorba de ocrotirea unui drept ce s-ar păgubi prin întârziere, iar pentru soluționarea pretinsului drept sunt necesare verificări de fond.

Trib. Suprem, secția civilă, decizia nr. 2025 din 4 septembrie 1984, în Revista română de drept nr. 7/1985, p. 72

38. Imobil. Coproprietate. Evacuare. Ordonanță preşedințială

C. proc. civ., art. 581

În condițiile existenței proprietății în indiviziune, de principiu, unul dintre coindivizari nu poate cere evacuarea din imobil a celuilalt, pe considerentul că el are o cotă mai mare din dreptul de proprietate. Cu atât mai mult, acțiunea în evacuare nu poate fi admisă, în aceste condiții, pe temeiul art. 581 C. proc. civ.

Aceasta, întrucât drepturile tuturor coproprietarilor trebuie respectate în aceeaşi măsură, indiferent de cota de proprietate ce o are fiecare.

În situaţia litigioasă ce se poate naşte între coindivizari, faţă de stăpânirea în fapt, cel nemulţumit trebuie să solicite concretizarea drepturilor sale pe calea ieşirii din indiviziune.

Pe temeiul eventualei atribuiri în exclusivitate a imobilului, beneficiarul acestei soluţii poate pretinde predarea bunului.

De acţiunea în evacuare poate uza proprietarul imobilului, împotriva deţinătorului acestuia în virtutea unui contract de locaţiune şi când nu se invocă de către deţinător dreptul de proprietate.

C.A. Bacău, decizia civilă nr. 1194 din 16 decembrie 1994, în Jurisprudenţa C.A. Bacău 1993-1994, p. 117-118

39. Proprietate comună pe cote-părţi vremelnică. Apărarea drepturilor coproprietarilor. Ordonanţa preşedinţială

C. proc. civ., art. 581

Exerciţiul dreptului de proprietate comună pe cote-părţi obişnuită sau temporară prezintă unele particularităţi, datorită faptului că nici un coproprietar nu are un drept exclusiv asupra unei părţi determinate din bun în materialitatea sa.

Acest fapt impune ca toate actele cu privire la bunul respectiv, privit în materialitatea lui, să poată fi făcute numai cu acordul unanim al copărtaşilor, aplicându-se regula unanimităţii.

Potrivit acestui principiu, un coproprietar nu poate, fără acordul celorlalţi, să execute lucrări de construire, transformare, renovare sau alte lucrări care ar schimba destinaţia bunului.

Dacă s-a început executarea unor lucrări de construire de către unul din coproprietari, fără acordul celorlalţi coproprietari, dreptul real necontestat al coproprietarilor poate fi apărat prin ordonarea sistării lucrărilor, deoarece este vorba de un abuz al constructorului prin care ar fi prejudiciat dreptul copărtaşilor.

C.A. Iaşi, decizia civilă nr. 1364 din 20 noiembrie 1998, în Jurisprudenţa Curţii de Apel Iaşi în materie civilă pe anul 1998, p. 152-153

40. Apărarea dreptului de proprietate. Obligarea pârâtului la sistarea executării unor lucrări. Ordonanţă preşedinţială

C. proc. civ., art. 581

De regulă, se recunoaşte titularului unui drept real posibilitatea de a recurge la procedura ordonanţei preşedinţiale pentru apărarea dreptului său care, fiind ameninţat, are nevoie de protecţie urgentă din partea instanţei judecătoreşti; acesta poate cere sistarea executării unor lucrări la imobilul proprietatea sa. Prin ordonarea sistării lucrărilor începute de către pârât poate fi ocrotit un drept real necontestat.

Pentru justa soluţionare a cererii de ordonanţă preşedinţială care are un asemenea obiect, trebuie avută în vedere şi situaţia de fapt din momentul judecăţii, deoarece între momentul sesizării instanţei şi cel al judecăţii situaţia de fapt se poate schimba în aşa fel încât restabilirea ei urgentă să nu mai fie posibilă.

De pildă, se cere doar sistarea executării unor lucrări, iar la data soluţionării cererii se constată că lucrările au fost terminate. În această situaţie, lucrările fiind finalizate, condiţia urgenţei nu mai subzistă, iar cererea de ordonanţă preşedinţială trebuie respinsă, deoarece restabilirea urgentă nefiind posibilă, interesul reclamantului, constând în restabilirea dreptului, nu mai există.

C.A. Iaşi, decizia civilă nr. 1111 din 14 octombrie 1998, în Jurisprudenţa Curţii de Apel Iaşi în materie civilă pe anul 1998, p. 152-153

41. Apărarea dreptului de proprietate. Obligarea pârâtului la sistarea executării unor lucrări. Ordonanţă preşedinţială. Admisibilitate

C. proc. civ., art. 581

Articolul 581 C. proc. civ. prevede: „Instanţa va putea să ordone măsuri vremelnice în cazuri grabnice pentru păstrarea unui drept care s-ar păgubi prin întârziere, pentru prevenirea unei

pagube iminente şi care nu s-ar putea repara, precum şi pentru înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi cu prilejul unei executări".

Din conţinutul textului rezultă că urgenţa este una din condiţiile specifice ordonanţei preşedinţiale Această condiţie este îndeplinită în ipoteza executării unor lucrări, fără consimţământul proprietarului terenului, deoarece, de regulă, se recunoaşte titularului dreptului de proprietate posibilitatea de a recurge la procedura ordonanţei preşedinţiale pentru apărarea dreptului său care, fiind ameninţat, are nevoie de protecţie urgentă din partea instanţei judecătoreşti. În vederea apărării dreptului de proprietate, titularul acestuia poate cere sistarea executării unor lucrări pe terenul proprietatea sa, iar prin ordonarea sistării lucrărilor începute de pârât este ocrotit dreptul real necontestat de acesta.

În speţă, existând aparenţa de drept în favoarea reclamantei, care a dobândit prin succesiune dreptul de proprietate pentru suprafaţa de 900 mp teren, drept necontestat de pârâtă, cererea întemeiată pe dispoziţiile înscrise în art. 581 C. proc civ., privind sistarea lucrărilor începute de pârâtă pe această suprafaţă de teren, este întemeiată.

C.A. Iaşi, decizia civilă nr. 1275 din 21 septembrie 1999, în Jurisprudenţa Curţii de Apel Iaşi în materie civilă pe anul 1999, p. 184-185

42. Construcţie începută pe terenul reclamantului. Sistarea lucrărilor până la soluţionarea fondului pricinii. Ordonanţă preşedinţială. Condiţii de admisibilitate

C. proc. civ., art. 581

Reclamanta C.M. a chemat în judecată pe pârâţii B.M., B.D., D.M. pentru ca, pe cale de ordonanţă preşedinţială, să se dispună sistarea unor lucrări de construcţie începute de pârâţi pe terenul ei.

În motivarea acţiunii, reclamanta a arătat că i s-a reconstituit dreptul de proprietate pentru suprafaţa de 0,50 ha teren, pe care pârâţii au început construcţia unei case, invocând un contract de

vânzare-cumpărare a suprafeței de teren de 400 mp pe care numita D.M. l-ar fi predat lor.

Reclamanta a mai arătat că situația juridică a terenului nu este lămurită, că D.M. nu a fost proprietara terenului vândut și că pe rolul instanței se află o acțiune pentru anularea contractului de vânzare-cumpărare.

Judecătoria Suceava, prin sentința civilă nr. 3085/1997, a respins cererea, reținând că în cauză nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 581 C. proc. civ.

Apelul declarat de reclamantă împotriva acestei sentințe a fost admis de Tribunalul Suceava care, prin decizia civilă nr. 415/1998, a schimbat sentința în sensul că a admis cererea reclamantei și a dispus sistarea lucrărilor până când se va lămuri situația juridică a terenului.

Pârâții au declarat recurs, susținând că soluția tribunalului este nelegală, deoarece actul prin care ei au cumpărat terenul este valabil, și că au tot dreptul să continue lucrările de construcție.

Învestită cu judecarea recursului, Curtea de Apel Suceava, secția civilă, l-a respins ca nefundat, cu argumentarea că reclamanta deține acte de proprietate cu privire la teren și că pe rolul instanței se află o acțiune care are ca obiect anularea contractului de vânzare-cumpărare încheiat între părți.

C.A. Suceava, decizia civilă nr. 15 din 12 ianuarie 1999, în Buletinul jurisprudenței în materie civilă 1999, p. 105-106

43. Construcție. Lipsa autorizației. Sistarea lucrărilor. Ordonanță președințială. Acțiune în revendicare

C. proc. civ., art. 581

Potrivit art. 581 C. proc. civ., instanța poate să ordone măsuri vremelnice în cazuri grabnice, pentru păstrarea unui drept care s-ar păgubi prin întârziere, pentru prevenirea unei pagube iminente și care nu s-ar putea repara, precum și pentru înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi cu prilejul unei executări.

Evident, soluționarea unei cereri prin ordonanță președințială presupune existența uneia din situațiile prevăzute de textul enunțat.

În ce privește cererea pentru sistarea lucrărilor de construcție începute de pârât, fără autorizație, pe un teren a cărui apartenență se află în litigiu, îndeplinește cerințele art. 581 C. proc. civ., instanța procedând corect la soluționarea ei în acest cadru.

Obligarea pârâtului de a lăsa reclamanților în deplină proprietate și liniștită posesiune suprafața de teren menționată în dispozitivul hotărârii nu poate să fie dispusă în temeiul prevederilor legale care reglementează procedura ordonanței președințiale, ci numai în temeiul unei acțiuni în revendicare de drept comun.

C.S.J., secția civilă, decizia nr. 2327 din 19 octombrie 1993, în Dreptul nr. 9/1994, p. 88-89

44. Acțiune. Temei juridic. Îndatorirea instanței. Ordonanță președințială. Cerere privind demolarea unor construcții

C. proc. civ., art. 130 alin. (3), art. 581

1. În speță, s-a solicitat desființarea construcțiilor pe calea ordonanței președințiale prevăzute de art. 581 C. proc. civ., instanța fiind ținută, prin dispozițiile art. 130 alin. (3) C. proc. civ., a se pronunța cu privire la temeinicia cererii în acest cadru procesual și nu în cel al dreptului comun.

Instanța nu este abilitată a indica părții să-și modifice natura acțiunii și, cu atât mai mult, din instanța de apel nu este îngăduit a fi trimisă cauza la prima instanță pentru a fi schimbat temeiul juridic al acțiunii.

2. O măsură cu caracter definitiv, cum este cea a demolării unor construcții, nu poate fi luată pe calea procedurii prevăzute de art. 581 C. proc. civ., care îngăduie doar măsuri cu caracter vremelnic și lesne de reconsiderat.

C.A. Bacău, decizia civilă nr. 543 din 20 mai 1996, în Jurisprudența C.A. Bacău 1996, p. 26

45. Desființare de construcții. Ordonanță președințială. Caz de admisibilitate

C. proc. civ., art. 581
C. civ., art. 1077

În situaţia în care aducerea la îndeplinire a dispoziţiilor cuprinse într-o hotărâre judecătorească este obstrucţionată de cei obligaţi să ridice construcţiile amplasate pe o proprietate particulară, reclamantul, în baza art. 1077 C. civ., care statuează dreptul creditorului de a solicita să fie autorizat de a aduce el la îndeplinire, pe cheltuiala debitorului, a procedat în mod corect când a formulat cererea de ordonanţă preşedinţială de autorizare a sa privind demolarea acelor construcţii, pe cheltuiala pârâţilor.

C.S.J., secția comercială, decizia nr. 2772 din 16 aprilie 2002, în Dreptul nr. 3/2004, p. 268

46. Menținerea dreptului de servitute. Ordonanță președințială. Admisibilitate

C. proc. civ., art. 581
C civ., art. 634

În ipoteza constituirii unei servituţi prin convenţia părţilor, dreptul real constituit în acest mod există cât timp există cele două fonduri (dominant şi aservit), iar proprietarul fondului aservit nu poate, potrivit art. 634 C. civ., să facă nimic „spre a-i scădea întrebuinţarea sau a i-o îngreuna".

Obligaţia proprietarului fondului aservit constă în abţinerea de la orice fapte care ar face imposibilă exercitarea servituţii sau ar duce la exercitarea ei în alte limite decât cele stabilite prin convenţie. Dacă beneficiarul servituţii de trecere, constituite prin convenţia părţilor, este împiedicat să-şi exercite dreptul prin închiderea drumului de trecere, cum este cazul în speţă, el are calea ordonanţei preşedinţiale pentru ca instanţa să ordone măsurile necesare menţinerii dreptului său. Aceste măsuri au caracter

provizoriu, deoarece instanţa, fără să rezolve fondul dreptului, verifică valabilitatea formală a titlului servituţii şi, prin examinarea lui sumară, stabileşte dacă aparenţa de drept, invocată de reclamant, coincide cu starea de fapt anterioară tulburării.

Măsura dispusă de instanţă nu-l împiedică pe proprietarul fondului aservit ca ulterior, pe calea unei acţiuni de drept comun, să-şi valorifice dreptul asupra terenului, dacă pretinde că el nu este grevat de servitute. Paguba iminentă produsă reclamantului prin închiderea drumului de acces spre locuinţa sa, făcând imposibilă ieşirea la calea publică, şi caracterul provizoriu al măsurii ordonate de instanţă fac admisibilă procedura ordonanţei preşedinţiale, fiind întrunite cerinţele art. 581 C. proc. civ.

C.A. Iaşi ,decizia civilă nr. 110 din 10 mai 1999, în Jurisprudenţa Curţii de Apel Iaşi în materie civilă pe anul 1999, p. 185-186

47. Servitute de trecere. Loc înfundat. Ordonanţă preşedinţială. Condiţii de promovare. Nuanţări

C. proc. civ., art. 581

Prima instanţă a respins cererea de ordonanţă preşedinţială privind obligarea pârâtului de a permite accesul reclamantului la terenul proprietatea sa, cu motivarea că nu s-a demonstrat urgenţa unei asemenea măsuri, condiţie esenţială de admisibilitate a unei ordonanţe preşedinţiale.

Instanţa de apel a reformat hotărârea primei instanţe, considerând că cererea reclamantului este întemeiată, urgenţa rezultând din necesitatea asigurării unui acces la calea publică din terenul proprietatea acestuia.

Decizia instanţei de apel a fost casată, reţinându-se că soluţia adoptată reprezintă de fapt consacrarea, în favoarea reclamantului, a unui drept de servitute de trecere, ceea ce este inadmisibil pe calea sumară a ordonanţei preşedinţiale, întrucât, pe de o parte, se produce o prejudecare a fondului, depăşindu-se verificarea apa-

renţei de drept, şi, pe de altă parte, se ia o măsură definitivă şi nu una vremelnică.

Argumentarea instanţei de apel ar fi fost valabilă numai în ipoteza în care, anterior, s-ar fi stabilit o servitute de trecere în favoarea reclamantului, iar pârâtul, proprietar al fondului aservit, ar fi împiedicat, pe căi de fapt, exercitarea dreptului de servitute.

De asemenea, din probele administrate, a rezultat că reclamantul are acces la calea publică, a cărui parcurgere este mai dificilă, necesitând unele amenajări.

Sub acest aspect, nedemonstrându-se lipsa absolută şi totală a unui acces la calea publică, cererea reclamantului se întemeiază pe raţiuni de comoditate a accesului, când nu este îndeplinită condiţia esenţială de admisibilitate a unei asemenea măsuri – urgenţa.

C.A. Braşov, decizia civilă nr. 328/R din 16 iunie 1995, în Culegere de practică judiciară – Curtea de Apel Braşov 1995, p. 53

48. Menţinerea dreptului de servitute. Ordonanţă preşedinţială. Admisibilitate

C. proc. civ., art. 581
C. civ., art. 634

În ipoteza constituirii unei servituţi prin convenţia părţilor, dreptul real constituit în acest mod există cât timp există cele două fonduri (dominant şi aservit), iar proprietarul fondului aservit nu poate, potrivit art. 634 C. civ., să facă nimic „spre a-i scădea întrebuinţarea sau a i-o îngreuna".

Obligaţia proprietarului fondului aservit constă în abţinerea de la orice fapte care ar face imposibilă exercitarea servituţii sau ar duce la exercitarea ei în alte limite decât cele stabilite prin convenţie.

Dacă beneficiarul servituţii de trecere, constituite prin convenţia părţilor, este împiedicat să-şi exercite dreptul prin închiderea drumului de trecere, cum este cazul în speţă, el are calea ordonanţei preşedinţiale pentru ca instanţa să ordone măsurile

necesare menţinerii dreptului său. Aceste măsuri au caracter provizoriu, deoarece instanţa, fără să rezolve fondul dreptului, verifică valabilitatea formală a titlului servituţii şi, prin examinarea lui sumară, stabileşte dacă aparenţa de drept, invocată de reclamant, coincide cu starea de fapt anterioară tulburării.

Măsura dispusă de instanţă nu-l împiedică pe proprietarul fondului aservit ca, ulterior, pe calea unei acţiuni de drept comun, să-şi valorifice dreptul asupra terenului, dacă pretinde că el nu este grevat de servitute. Paguba iminentă produsă reclamantului prin închiderea drumului de acces spre locuinţa sa, făcând imposibilă ieşirea la calea publică, şi caracterul provizoriu al măsurii ordonate de instanţă fac admisibilă procedura ordonanţei preşedinţiale, fiind întrunite cerinţele art. 581 C. proc. civ.

C.A. Iaşi, decizia civilă nr. 710 din 10 mai 1999, în Jurisprudenţa Curţii de Apel Iaşi în materie civilă pe anul 1999, p. 185-186

49. Servitute de trecere. Încetarea servituţii pe cale de ordonanţă preşedinţială. Inadmisibilitate

C. proc. civ., art. 581

Prin sentinţa civilă nr. 6103/1996 a Judecătoriei Suceava, a fost respinsă ca nefondată acţiunea introdusă de reclamant pentru încetarea servituţii de trecere, cu motivarea că nu sunt întrunite condiţiile pentru rezolvarea cererii pe cale de ordonanţă preşedinţială. Apelul a fost respins ca nefondat, iar reclamantul a declarat recurs, arătând că nu a fost citat la judecarea apelului.

Instanţa de recurs l-a respins ca nefondat, reţinând în argumentarea soluţiei adoptate că recurentul a fost legal citat pentru data de 16 aprilie 1997, dată la care apelul s-a judecat în fond, el semnând personal dovada de îndeplinire a procedurii. Deosebit de aceasta, rezolvarea încetării unei servituţi de trecere pe calea ordonanţei preşedinţiale nu este posibilă; nu este vorba de o măsură vremelnică într-un caz grabnic, ci de rezolvarea unei probleme de

fond ce implică soluționarea pe calea procedurii obișnuite, de drept comun.

C.A. Suceava, secția civilă, decizia nr. 284 din 10 martie 1998, în Studia Universitatis Babeș-Bolyai – Jurisprudentia nr. 1/2000, p. 129-130

50. Teren. Revendicare. Ordonanță președințială. Realizarea condiției urgenței

C. proc. civ., art. 581

În cazul ocupării unei porțiuni de teren folosită de reclamant și începerii unor lucrări de construcție, nu ne aflăm în prezența unei revendicări (care presupune un proprietar neposesor în litigiu cu un posesor neproprietar), ci în cadrul solicitării unei măsuri vremelnice, constând în înlăturarea consecințelor faptei samavolnice a pârâtului de a efectua lucrări de construcție pe terenul folosit de reclamant.

Într-o atare situație, urgența, condiție generală de admisibilitate a ordonanței președințiale, este exprimată de necesitatea restabilirii cu precădere a ordinii de drept încălcate prin fapte contrare dreptului săvârșite de pârât.

C.A. Brașov, decizia civilă nr. 749 din 10 noiembrie 1994, în Culegere de practică judiciară – Curtea de Apel Brașov 1994, p. 57

51. Spațiu comercial. Contract de închiriere. Cerere de reintegrare în spațiu pe calea ordonanței președințiale. Condiții de admisibilitate. Abuz de drept

C. proc. civ., art. 581

Reclamanta, societate comercială, a cerut să se dispună, deîndată, fără somație și fără trecerea unui termen, reintegrarea în spațiul, proprietatea pârâtului, ocupat abuziv de proprietar.

Între părţile în litigiu s-a încheiat o convenţie prin care pârâtul a fost de acord să închirieze reclamantului spaţiul său, pentru desfăşurarea unor activităţi comerciale, spaţiu pe care acesta l-a şi ocupat.

Din examinarea contractului rezultă că nu a fost prevăzută o dată de încetare a valabilităţii închirierii.

Aşa fiind, s-a reţinut că, în cauză, sunt îndeplinite cerinţele art. 581 C. proc. civ., respectiv condiţia de urgenţă, întrucât reclamantul are dreptul să deţină spaţiul în litigiu în baza unui contract de locaţiune, fiind lipsită de relevanţă juridică datarea ulterioară, de către pârât, a acestui act, cu ocazia înregistrării lui la Administraţia financiară.

Conduita pârâtului, exprimată în ocuparea ulterioară, în mod abuziv, a spaţiului în litigiu, echivalează cu a-şi face singur dreptate, ceea ce, într-un stat de drept, este interzis.

C.S.J., secţia comercială, decizia nr. 387 din 9 septembrie 1993, în Pro Lege nr. 2/1995, p. 149

52. Vânzare-cumpărare cu uzufruct temporar în favoarea vânzătorilor. Refuz de a elibera apartamentul la finele uzufructului. Cumpărător ce nu are altă locuinţă. Ordonanţă preşedinţială. Condiţii. Evacuare definitivă

C. proc. civ., art. 581

Contractul autentificat la 22 iulie 1999 şi chitanţa autentificată la 23 iulie 1999 constituie o aparenţă de drept suficientă în favoarea reclamantului-cumpărător, pentru a se putea cere, pe calea ordonanţei preşedinţiale, evacuarea pârâţilor din apartamentul ce-l vânduseră şi asupra căruia îşi rezervaseră uzufructul până la 1 octombrie 1999.

Condiţiile art. 581 C. proc. civ. sunt întrunite, câtă vreme pârâţii refuză să predea bunul, iar reclamantul nu are altă locuinţă.

Motivul de recurs referitor la existenţa unei plângeri penale împotriva unui terţ, căruia i s-a împrumutat suma obţinută din vânzare şi care nu a mai restituit-o, nu este de natură a obstrucţiona

calea ordonanței președințiale – această chestiune vizând fondul litigiului.

Neîntemeiat au mai susținut recurenții că instanța nu a stabilit durata în timp a măsurii, în condițiile în care ordonanța președințială nu are ca scop stabilirea definitivă a drepturilor părților și, tocmai de aceea, partea nemulțumită de măsura luată prin ordonanță are posibilitatea de a se adresa instanței, pe calea dreptului comun. Măsurile luate pe calea acestei proceduri sunt limitate temporal până la rezolvarea în fond a litigiului, și nu era necesar ca instanța, prin hotărârea pronunțată, să facă o mențiune în acest sens.

Este, de asemenea, neîntemeiat motivul de recurs ce susține că în cauză ar fi vorba de un raport de locațiune. Raporturile juridice dintre părți derivă dintr-un contract de vânzare-cumpărare, iar proprietarul-cumpărător – pentru apărarea dreptului său și pentru a putea beneficia de acesta – poate recurge la acțiunea în evacuare pe calea ordonanței președințiale.

C.A. Iași, secția civilă, decizia nr. 1798/2000, în Studia Universitatis Babeș-Bolyai – Jurisprudentia nr. 1/2001, p. 143

53. Cerere de predare a unui teren agricol în vederea însămânțării. Ordonanță președințială

C. proc. civ., art. 581

Întrucât pe calea ordonanței președințiale instanța poate lua măsuri vremelnice în cazuri grabnice, între altele, pentru prevenirea unei pagube iminente care nu s-ar putea repara (art. 581 C. proc. civ.), iar reclamantul avea un titlu de proprietate asupra terenului în litigiu, instanța a fost îndreptățită să-l oblige pe pârât să-i lase în deplină posesie o parte din suprafața terenului solicitat prin acțiune, apreciind caracterul urgent al cererii formulate la începutul lunii aprilie, perioadă în care se efectuează lucrările de însămânțare.

T.M. București, secția a III-a civilă, decizia nr. 1106/1991, în Culegere de practică judiciară civilă pe anul 1991, p. 180

§3. Ordonanța președințială în materie locativă

54. Ocuparea unei locuințe pe căi de fapt. Condiția urgenței

C. proc. civ., art. 581

Instanța de apel a considerat că ocuparea fără drept a unor încăperi de către pârâți nu poate fi înlăturată pe calea ordonanței președințiale, întrucât, deși aparența de drept este favorabilă reclamanților, nu este îndeplinită condiția urgenței, reclamanții având unde locui și nedemonstrând că se află în imposibilitate de a folosi partea din imobil neocupată de pârâți.

În recurs s-a considerat că ocuparea abuzivă, în absența unui titlu locativ, a unei suprafețe de locuit deschide posibilitatea restabilirii situației anterioare prin ordonanță președințială, urgența fiind definită de necesitatea înlăturării cu precădere a abuzului săvârșit de pârâți.

C.A. Brașov, decizia civilă nr. 850/R din 15 decembrie 1994, în Culegere de practică judiciară – Curtea de Apel Brașov 1994, p. 57

55. Drept locativ. Cerere de reintegrare. Ordonanță președințială. Condiții

C. proc. civ., art. 581

Restabilirea urgentă a dreptului locativ încălcat, solicitată pe calea ordonanței președințiale, trebuie să realizeze exigențele art. 581 C. proc. civ.: faptul izgonirii să se fi comis fără drept și reintegrarea să fie necesară și posibilă.

Locațiunea recurentului, încetată în anul 1975, ca efect al mutării sale din locuința proprietatea părinților, nu poate fi reluată pe calea ordonanței președințiale, deoarece faptul alegat nu este contemporan cu cererea de reintegrare, pentru a justifica urgența,

iar, pe de altă parte, pârâții sunt proprietarii imobilului în care se solicită reintegrarea, în baza contractului de întreținere încheiat cu părinții recurentului, situație în care acesta nu își justifică dreptul de a fi reintegrat într-o locuință asupra căreia nu are nici un drept locativ.

C.A. Iași, decizia civilă nr. 82 din 14 ianuarie 2000, în Jurisprudența Curții de Apel Iași în materie civilă pe anul 2000, p. 219

56. Spațiu comercial blocat abuziv. Furnizarea energiei electrice și a apei curente. Ordonanță președințială

C. proc. civ., art. 581

Potrivit art. 581 C. proc. civ., ordonanța președințială, pentru a fi admisă, presupune condiții specifice de admisibilitate, respectiv urgența măsurii, prevenirea unor pagube și aparența dreptului subiectiv invocat.

Or, împiedicarea folosirii spațiului comercial închiriat de reclamant, potrivit destinației pentru care a fost închiriat, și oprirea furnizării energiei electrice și a apei curente necesare localului sunt de natură a crea pagube iminente și justifică luarea unor măsuri pe calea ordonanței președințiale.

C.A. Galați, decizia civilă nr. 737/R din 18 iunie 1995, în Sinteza practicii judiciare – CA Galați – 1995, p. 130

57. Reintegrare în locuință. Ordonanță președințială. Condiții

C. proc. civ., art. 581

Judecătoria Giurgiu a respins cererea de ordonanță președințială formulată de reclamanta C.A., prin care solicita reintegrarea în locuința pârâtului C.D.

În motivarea sentinței se arată că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 581 C. proc. civ., și anume urgența și aparența dreptului. Instanța a reținut că imobilul este proprietate exclusivă a pârâtului, așa cum declară însăși reclamanta, iar cele două părți nu sunt căsătorite.

Împotriva deciziei prin care Tribunalul Giurgiu a respins ca nefondat apelul declarat de ea, reclamanta a declarat recurs.

În dezvoltarea motivelor de recurs se arată că în anii 1981-1982 părțile s-au mutat în apartamentul în litigiu și până la data când a fost alungată – 28 august 1998 –recurenta nu a părăsit domiciliul.

Recursul nu este fondat, deoarece, față de momentul alungării reclamantei din locuință și momentul sesizării instanței, a trecut un interval de timp suficient de mare pentru a nu justifica urgența în luarea măsurii reintegrării.

Împrejurarea că în locuința în care se solicită reintegrarea se află bunuri proprietatea recurentei nu este de natură să ducă la o altă concluzie, în speță, nefiind întrunite condițiile de admisibilitate a ordonanței președințiale, impuse de art. 581 C. proc. civ.

C.A. București, secția a IV-a civilă, decizia nr. 1242 din 9 iunie 1999, în Juridica nr. 3/2000, p. 124-125

58. Ordonanță președințială. Condiții de admisibilitate. Lipsa urgenței

C. proc. civ., art. 581

În condițiile în care pârâții au ocupat fără violență apartamentul reclamanților, gol la acea dată, iar reclamanții au cerut evacuarea pârâților abia după doi ani de la ocupare, nu se poate reține că sunt întrunite condițiile de admisibilitate a ordonanței președințiale, lipsind caracterul urgent al cererii.

Prin sentința civilă nr. 1855 din 8 martie 1994, Judecătoria sect. 5 București a admis cererea formulată de reclamanții N.G. și N.C. și a dispus, pe cale de ordonanță președințială, evacuarea pârâților D.V. și D.M. din apartamentul nr. 8, sect. 5, București, ocupat fără titlu.

Apelul pârâţilor este întemeiat.

Astfel, tribunalul a reţinut că, în cauză, nu se justifică luarea unei măsuri urgente, în condiţiile art. 581 C. proc. civ., întrucât ocuparea imobilului de către pârâţi nu s-a produs prin violenţă; nu s-a făcut dovada că reclamanţii aveau lucruri în apartament, iar de la data ocupării locuinţei de către pârâţi au trecut doi ani.

Faţă de aceste consideraţii, s-a dispus admiterea apelului şi desfiinţarea în tot a sentinţei şi, pe fond, respingerea ca inadmisibilă a cererii de ordonanţă preşedinţială.

T.M. Bucureşti, secția a IV-a civilă, decizia nr. 6977 din 6 mai 1994, în Culegere de practică judiciară a Tribunalului Bucureşti 1993-1997, p. 395-396

59. Spațiu comercial. Contract de închiriere. Evacuare. Ordonanță preşedințială. Condiții. Inadmisibilitate

C. proc. civ., art. 312 pct. 2 lit. a), art. 581

Potrivit art. 581 C. proc. civ., admisibilitatea ordonanţei preşedinţiale este condiţionată de existenţa cumulativă a trei condiţii, şi anume: 1) urgenţa; 2) vremelnicia măsurii; 3) nesoluţionarea în fond a pricinii.

În ceea ce priveşte vremelnicia măsurii şi nesoluţionarea în fond a pricinii, aceste condiţii nu sunt îndeplinite, deoarece măsura evacuării are un caracter definitiv, iar din motivarea sentinţei recurate rezultă că s-a soluţionat însuşi fondul pricinii, în sensul că s-a considerat că nu mai este valabil contractul şi că nu se aplică tacita relocaţiune.

Recurenta pârâtă nu a ocupat spaţiul litigios fără contract de închiriere şi nici nu a folosit forţa pentru a ocupa acest spaţiu.

De altfel, intimata-reclamantă, prezentând doar un proces-verbal de recepţie provizorie, nu şi-a dovedit titlul de proprietate cu privire la spaţiul litigios, astfel că ea nu are calitate procesuală activă pentru a formula prezenta cerere.

Contractul nu putea să înceteze, atât timp cât părţile, de comun acord, au stabilit că el nu poate fi reziliat decât prin acordul lor.

În consecinţă, constatându-se că sentinţa recurată este netemeinică şi nelegală şi având în vedere şi dispoziţiile art. 312 pct. 2 lit. a) C. proc. civ., instanţa urmează să admită recursul şi să modifice sentinţa, în sensul respingerii cererii formulate de S.C. „R” S.A. Bucureşti împotriva pârâtei.

Trib. Bucureşti, secţia comercială, decizia nr. 166 din 17 februarie 1993, în Culegere de practică judiciară comercială, 1990-1998, Tribunalul Bucureşti, p. 539-540

60. Spaţiu comercial. Contract de închiriere. Evacuare. Ordonanţă preşedinţială

C. proc. civ., art. 581

În cazul cererii de evacuare, prin ordonanţă preşedinţială, dintr-un spaţiu comercial, cerinţele înscrise în art. 581 C. proc. civ. nu sunt îndeplinite dacă părţile au pretenţii reciproce şi contractul de închiriere nu a fost reziliat pe cale judecătorească, deoarece lipseşte aparenţa de drept, iar măsura solicitată ar prejudeca fondul.

C.S.J., secţia comercială, decizia nr. 3047 din 14 iulie 1998, în Dreptul nr. 10/1999, p. 151

61. Evacuare. Ordonanţă preşedinţială. Admisibilitatea cererii

C. proc. civ., art. 581

Reclamantul a solicitat, în speţă, evacuarea pârâţilor din apartamentul pe care l-au cumpărat prin licitaţie publică execuţională şi, invocând că nu are o altă locuinţă, a cerut ca măsura respectivă să fie adoptată pe calea ordonanţei preşedinţiale, cu execuţie vremelnică.

Apreciind îndeplinite condiţiile art. 581 C. proc. civ., Judecătoria Râmnicu Vâlcea a admis cererea în sensul solicitat, iar Tribunalul Vâlcea a respins ulterior apelul declarat de pârâţi.

Investită cu recursul pârâților, Curtea de Apel a admis calea de atac, a casat decizia tribunalului și în fond a respins cererea de ordonanță președințială, concluziile considerentelor deciziei invocând nedovedirea urgenței ca o condiție de admisibilitate a unei astfel de cereri.

Astfel, s-a constatat că reclamantul a vândut la rândul său apartamentul, la scurt timp după cumpărarea lui la licitație și după formularea cererii de evacuare, astfel că nu putea invoca, în condițiile art. 581 C. proc. civ., existența unei urgențe în sensul textului de lege respectiv, având posibilitatea rezolvării litigiului pe calea dreptului comun.

C.A. Pitești, decizia civilă nr. 462/R din 3 martie 1998, în Culegere de practică judiciară – Curtea de Apel Pitești – 1998, p. 59

62. Evacuarea pârâtului din boxa locuinței proprietatea reclamanților. Ordonanță președințială

C. proc. civ., art. 581

În cadrul ordonanței președințiale există posibilitatea examinării sumare a titlurilor prezentate de părți, pentru ca instanța să stabilească în favoarea căreia dintre ele există aparența de drept.

Această posibilitate permite instanței ca, pe cale de ordonanță președințială, să îi impună pârâtului să evacueze imobilul ocupat fără drept. Chiar dacă evacuarea este o măsură definitivă, luarea ei nu echivalează cu judecarea în fond a procesului și nu schimbă caracterul vremelnic al măsurii dispuse prin ordonanță președințială, deoarece pârâtul, nemulțumit cu măsura luată pe această cale, se poate adresa instanței pe calea dreptului comun, pentru a obține câștig de cauză.

În prezenta cauză, aplicând acest principiu, instanța poate dispune evacuarea pârâților din boxa apartamentului înstrăinat reclamanților prin contract de vânzare-cumpărare.

În speță, pârâții, care au fost evacuați din apartament printr-o hotărâre judecătorească, odată cu predarea apartamentului, au

refuzat să elibereze boxa înscrisă în contract, susținând că hotărârea de evacuare nu privește și boxa.

Prin refuzul predării dependinței apartamentului, pârâții încalcă abuziv dreptul reclamanților privind folosința bunului.

Examinarea sumară a contractului prezentat de reclamanți, care au dobândit de la pârâți proprietatea asupra apartamentului, cu toate dependințele înscrise în act, inclusiv boxa, nu înseamnă rezolvarea fondului. Prin acest examen, instanța stabilește de partea cui este aparența dreptului, pentru ca măsura luată, deși vremelnică, să fie justă și conformă cu dreptul.

C.A. Iași, decizia civilă nr. 1531 din 6 septembrie 2000, în Jurisprudența Curții de Apel Iași în materie civilă pe anul 2000, p. 216-217

63. Cererea proprietarului de evacuare a persoanei care îi ocupă locuința. Ordonanță președințială. Caz de admisibilitate

C. proc. civ., art. 581

În temeiul art. 581 C. proc. civ., este admisibilă cererea proprietarului de a fi evacuată pe calea ordonanței președințiale persoana care îi ocupă locuința fără titlu, ci exclusiv pe baza unei toleranțe vremelnice.

I.C.C.J., secția civilă, decizia nr. 2426 din 25 martie 2004, în Dreptul nr. 3/2005, p. 267

64. Cerere de evacuare. Ordonanță președințială. Condiții de admitere

C. proc. civ., art. 581 alin. (1)

Potrivit dispozițiilor art. 581 alin. (1) C. proc. civ., instanța poate să ordone, pe cale de ordonanță președințială, măsuri vremelnice, în cazuri grabnice, pentru păstrarea unui drept care s-ar

păgubi prin întârziere, pentru prevenirea unei pagube iminente, care nu s-ar putea repara, precum şi pentru înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi cu prilejul unei executări.

Față de textul de lege citat, se poate dispune evacuarea din locuință a persoanei care a ocupat samavolnic un spațiu locativ, dar nu şi a persoanei care deține un asemenea spațiu pe baza unui titlu, chiar dacă titlul este contestat de către reclamant, deoarece într-un asemenea caz nu este vorba de păstrarea unui drept al reclamantului, ce s-ar păgubi prin întârziere, sau prevenirea unei pagube iminente, ci de luarea unei măsuri definitive prin care s-ar soluționa fondul pricinii.

Trib. Suprem, secția civilă, decizia nr. 262 din 11 februarie 1982, în Revista română de drept nr. 12/1982, p. 63

65. Contract de închiriere. Evacuare. Ordonanță preşedințială în materie locativă. Admisibilitate. Abuz de drept

C. proc. civ., art. 581

Instanța de apel a confirmat soluția primei instanțe prin care s-a respins cererea de ordonanță preşedințială introdusă de titularul contractului de închiriere asupra locuinței, pentru evacuarea pârâților, reținând că se solicită o măsură definitivă şi nu una vremelnică şi nu s-a demonstrat exigența urgenței.

În recurs, s-a constatat că pârâții au ocupat abuziv locuința, după decesul titularului anterior al dreptului de folosință a acesteia.

Într-o asemenea situație, condiția esențială a promovării unei ordonanțe preşedințiale – urgența – rezultă din necesitatea înlăturării cu precădere a consecințelor ocupării samavolnice a locuinței, iar măsura solicitată este vremelnică, dispunându-se exclusiv restabilirea situației anterioare abuzului săvârşit de pârâți, în temeiul aparenței de drept demonstrate de reclamant, fără prejudecarea fondului.

C.A. Braşov, decizia civilă nr. 509/R din 12 octombrie 1995, în Culegere de practică judiciară – Curtea de Apel Braşov 1995, p. 53-54

66. Evacuare. Imobil ocupat abuziv. Ordonanță preşedințială. Admisibilitate

C. proc. civ., art. 581

Potrivit art. 581 C. proc. civ., instanța poate ordona măsuri vremelnice, în cazuri grabnice, pentru păstrarea unui drept care s-ar păgubi prin întârziere, pentru prevenirea unei pagube iminente şi care nu s-ar putea repara, precum şi pentru înlăturarea prejudiciilor ce s-ar ivi cu prilejul unei executări.

Deşi, de regulă, evacuarea nu este o măsură vremelnică, ea poate fi dispusă pe calea ordonanței preşedințiale, dacă pârâtul ocupă abuziv un spațiu, tinzând astfel să își facă dreptate singur. Evacuarea pârâtului din imobilul ocupat fără drept, pe calea ordonanței preşedințiale, nu echivalează cu judecarea în fond a procesului, deoarece pârâtul, nemulțumit cu măsura luată pe această cale, se poate adresa instanței, pe calea dreptului comun, pentru a-şi valorifica dreptul asupra imobilului.

În speță, reclamanta a cumpărat apartamentul la data de 13 noiembrie 1992.

Vânzătoarea, în beneficiul căreia a fost constituit dreptul de abitație pe timpul vieții acesteia, a decedat la data de 5 octombrie 1999, iar pârâții au ocupat abuziv imobilul după decesul titularului dreptului de abitație.

Ocuparea abuzivă a imobilului de către pârâți şi refuzul acestora de a-l elibera fac admisibilă cererea de evacuare pe calea ordonanței preşedințiale, iar examinarea sumară a contractului prezentat de reclamanți nu înseamnă rezolvarea fondului, deoarece este făcută doar pentru a stabili de partea cui este aparența dreptului.

C.A. Iaşi, decizia civilă nr. 109 din 17 ianuarie 2001, în Jurisprudența Curții de Apel Iaşi în materie civilă pe anul 2001, p. 244

67. Evacuare. Ordonanță președințială

C. proc. civ., art. 581

Judecătoria Arad, prin sentința civilă nr. 1294/1995, a admis acțiunea reclamantei și, pe cale de ordonanță președințială, a dispus evacuarea necondiționată a pârâtei din imobilul în litigiu, cu motivarea că starea de urgență este determinată de împrejurarea că reclamanta este lipsită de dreptul său de uzufruct, că nu are unde locui și că nu poate folosi lucrurile personale care se găsesc în apartament.

Apelul declarat de pârâtă a fost admis prin decizia civilă nr. 988/1995 a Tribunalului Arad, care a desființat sentința instanței de fond, cu motivarea că pârâta nu mai locuiește în apartamentul din care reclamanta a solicitat evacuarea.

Curtea de Apel, prin decizia civilă nr. 1455/1995, a admis recursul reclamantei, a casat decizia instanței de apel și, rejudecând cauza, a respins apelul pârâtei declarat împotriva sentinței instanței de fond, cu motivarea că din probele dosarului rezultă că pârâta a bătut-o, a insultat-o și a alungat-o pe reclamantă din locuință, deși are drept de uzufruct viager asupra acestuia, reclamanta fiind nevoită să doarmă la vecini.

Mai mult decât atât, toate bunurile și lucrurile personale ale reclamantei se aflau în locuință, astfel că ea nu le putea folosi, fiind întrunite toate condițiile ordonanței președințiale prevăzute de art. 581 C. proc. civ.

C.A. Timișoara, decizia civilă nr. 1455/1995, în Revista cercului juridic bănățean nr. 5/1996, p. 106-107

68. Contract de închiriere. Evacuare. Ordonanță președințială

C. proc. civ., art. 581

Este admisibilă cererea de ordonanță președințială pentru a face să înceteze împiedicarea unei persoane de a se muta în locuința ce

i-a fost atribuită şi închiriată cu respectarea dispoziţiilor legale, iar, prin consecinţă, să obţină evacuarea celui ce a ocupat-o în mod samavolnic. Această posibilitate o are reclamantul chiar dacă pârâtul a introdus acţiune în anularea dispoziţiei de atribuire şi a contractului de închiriere încheiat de reclamant (art. 581 C. proc. civ.).

T.M. Bucureşti, secţia a III-a civilă, decizia nr. 1028/1990, în Culegere de practică judiciară civilă pe anul 1990, p. 67-68

69. Folosinţa locuinţei. Evacuare. Ocuparea samavolnică a locuinţei. Două titluri concurente cu privire la acelaşi spaţiu. Ordonanţă preşedinţială. Inadmisibilitate

C. proc. civ., art. 581

Evacuarea pe cale de ordonanţă preşedinţială se poate dispune dacă pârâtul a ocupat în mod samavolnic o suprafaţă locativă. Existenţa a două titluri paralele cu privire la acelaşi spaţiu locativ nu poate fi pusă în discuţie şi examinată pe această cale, deoarece s-ar încălca dispoziţia legală care prevede că, pentru promovarea unei atare cereri, este necesară îndeplinirea cumulativă a două condiţii, şi anume urgenţa rezolvării şi neprejudecarea fondului (art. 581 C. proc. civ.).

Trib. Sibiu, decizia nr. 185/1991, în Culegere de practică judiciară civilă pe anul 1991, p. 89

70. Spaţiu comercial. Contract de închiriere. Evacuare. Ordonanţă preşedinţială

C. proc. civ., art. 581

Măsura evacuării pe calea ordonanţei preşedinţiale nu se impune, din moment ce între părţi există susţineri contradictorii cu privire la dreptul de proprietate asupra spaţiilor în litigiu, nici una din ele neputând face dovada certă a dreptului de proprietate.

În consecință, nefiind îndeplinite condițiile prevăzute de art. 581 C. proc. civ., respectiv urgența măsurii și prevenirea unei pagube iminente, soluționarea prin ordonanță președințială fiind de natură a prejudicia fondul pricinii (stabilirea dreptului de proprietate), corect instanța de apel a respins acțiunea.

Problema dreptului de proprietate asupra spațiilor comerciale în litigiu ar putea fi lămurită numai pe calea unei acțiuni în justiție de drept comun.

C.S.J., secția comercială, decizia nr. 147 din 13 februarie 1996, în Dreptul nr. 6/1997, p. 125

71. Contract de închiriere. Folosința locuinței. Evacuare. Ordonanță președințială

C. proc. civ., art. 581

Este inadmisibilă soluționarea de către judecătorie a cererii de evacuare a pârâtului prin procedura ordonanței președințiale, de vreme ce pârâtul a deținut locuința pe baza unui contract de subînchiriere, încheiat cu chiriașul principal al apartamentului, chiar dacă acel contract de subînchiriere ar fi expirat, iar reclamantul, în temeiul unui act de repartizare, a devenit, în prezent, titular al contractului de închiriere pentru aceeași locuință, deoarece legalitatea titlurilor concurente, întinderea și existența drepturilor fiecărei părți nu pot fi examinate și soluționate pe calea verificării sumare și printr-o măsură provizorie care este de esența ordonanței președințiale.

Trib. jud. Constanța, decizia civilă nr. 511 din 20 aprilie 1992, în Dreptul nr. 1/1993, p. 7

72. Locuinţă. Ocupare abuzivă. Ordonanţă preşedinţială

C. proc. civ., art. 581

Prin ordonanţă preşedinţială se pot lua măsuri provizorii, vremelnice, grabnice, cu condiţia urgenţei măsurii solicitate şi neprejudecării fondului.

Ocuparea abuzivă, în absenţa unui titlu locativ, a unei suprafeţe de locuit proprietatea reclamantului deschide posibilitatea restabilirii situaţiei anterioare prin ordonanţă preşedinţială, urgenţa derivând din necesitatea înlăturării cu precădere a abuzului săvârşit de pârâţi.

C.A. Craiova, secţia civilă, decizia nr. 124/1998, în Revista juridică a Olteniei – C.A. Craiova nr. 1-2/1999, p. 42

73. Litigiu pe fond. Ordonanţă preşedinţială. Condiţii de admisibilitate

C. proc. civ., art. 581

Prin sentinţa civilă nr. 2829/1997, Judecătoria sect. 1 Bucureşti a admis cererea de ordonanţă preşedinţială formulată de reclamanţii G.V. şi G.T., a dispus evacuarea pârâtei P.I. pentru lipsă de titlu din apartamentul nr. 37 din Bucureşti.

Pârâta a declarat apel, susţinând că nu sunt îndeplinite cerinţele art. 581 C. proc. civ. şi că, prin soluţia pronunţată, prima instanţă a prejudecat fondul drepturilor reclamanţilor; a arătat că pe rolul tribunalului este litigiul pe fondul dreptului, care formează obiectul dosarului nr. 786/1997.

Apelul este fondat.

Din actele dosarului, rezultă că există litigiu pe fondul drepturilor părţilor, asupra apartamentului; pârâta apelantă nu se află în situaţia ocupării abuzive a apartamentului, întrucât invocă un titlu locativ (chitanţa sub semnătură privată), motiv pentru care cererea nu se putea admite.

În raport de dispozițiile art. 296 C. proc. civ., tribunalul va admite apelul şi va schimba în tot sentința, respingând cererea ca neîntemeiată.

T.M. Bucureşti, secția a IV-a civilă, decizia nr. 1717 din 31 iulie 1997, în Culegere de practică judiciară a Tribunalului Bucureşti 1993-1997, p. 394

74. Pagube iminente. Ordonanță preşedințială. Admisibilitate

C. proc. civ., art. 581

Prin sentința civilă nr. 6937 din 31 octombrie 1996, Judecătoria sect. 6 Bucureşti a admis acțiunea formulată de reclamanta Asociația de locatari împotriva pârâtului M.A., a obligat pârâtul să permită accesul reprezentanților asociației în apartamentul acestuia, pentru efectuarea de reparații, de către o echipă de instalatori sanitari, la conducta generală de apă caldă a blocului.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel pârâtul M.A.

Apelul este nefondat.

Din procesul-verbal de constatare a pagubelor rezultă că, datorită unor defecțiuni la conducta de apă caldă, locatarii din Bl. A 14, au fost lipsiți de apă caldă pe o perioadă de şase luni; pârâtul-apelant a refuzat să permită accesul în apartamentul său, pentru efectuarea reparațiilor necesare.

Ca atare, în speță, sunt îndeplinite prevederile art. 581 C. proc. civ., refuzul apelantului pârât putând crea prejudicii majore celorlalți locatari, fie prin producerea de inundații, fie prin lipsirea lor de apă caldă.

Situația creată în imobil, din culpa pârâtului, este de excepție şi reclamă o soluție urgentă pentru prevenirea pagubelor iminente.

Potrivit art. 269 C. proc. civ., tribunalul a respins apelul ca nefondat.

T.M. Bucureşti, secția a IV-a civilă, decizia nr. 467 din 5 martie 1997, în Culegere de practică judiciară a Tribunalului Bucureşti 1993-1997, p. 395

§4. Ordonanța preşedințială în materie comercială

75. Spațiu comercial. Suspendarea licitației de vânzare. Ordonanță preşedințială

C. proc. civ., art. 581
H.G. nr. 389/1996, art. 1[1)]

În cauză, s-a reținut că reclamanta deținea un spațiu comercial pentru vânzarea căruia pârâta a publicat ținerea licitației publice.

Reclamanta s-a opus la organizarea licitației, cu motivarea că este în proces cu pârâta pentru cumpărarea spațiului comercial în litigiu, pe care-l deține în baza unui contract de închiriere, drept pe care-l are în baza H.G. nr. 389/1996.

În adevăr, la data înregistrării cererii de ordonanță preşedințială, art. 1 din H.G. nr. 389/1996 (astfel cum a fost modificat prin art. I din H.G. nr. 906/1996), prevedea că spațiile comerciale, proprietatea statului, se transmit, la cerere şi cu plată, persoanelor fizice sau juridice care le folosesc în baza unor contracte de închiriere, locative de gestiune sau de asociere.

În situația dată, în mod corect instanțele au reținut că, din moment ce procesul în care se va stabili dacă reclamanta are sau nu dreptul să cumpere spațiul comercial pe care-l deține încă nu s-a soluționat, organizarea licitației publice şi eventual vânzarea spațiului comercial i-ar aduce o pagubă care nu s-ar putea repara, astfel că sunt pe deplin întrunite cerințele art. 581 C. proc. civ. pentru suspendarea licitației prin ordonanță preşedințială.

C.S.J., secția comercială, decizia nr. 380 din 3 februarie 1998, în Dreptul nr. 10/1998, p. 163

[1)] Hotărârea Guvernului nr. 389/1996 a fost abrogată prin H.G. nr. 1341/2002.

76. Spațiu comercial. Contract de închiriere. Evacuare. Ordonanță președințială

C. proc. civ., art. 581

Prin sentința civilă nr. 2064 din 30 aprilie 1994, pronunțată de Judecătoria Reșița în dosarul nr. 2799/1996, s-a respins cererea de ordonanță președințială formulată de reclamanta S.C. „M". S.R.L. Reșița, împotriva pârâtei S.C. „Rodafarm" S.R.L. Reșița, privind evacuarea pârâtei.

Împotriva acestei hotărâri reclamanta a declarat apel, care a fost respins prin decizia civilă nr. 468 din 21 mai 1996 a Tribunalului Caraș-Severin.

Reclamanta a declarat recurs împotriva deciziei mai sus-menționate, a cerut admiterea recursului, casarea hotărârilor și în fond admiterea cererii de ordonanță președințială și evacuarea pârâtei.

Curtea de Apel Timișoara, prin decizia civilă nr. 299 din 26 iunie 1996 pronunțată în dosarul nr. 1916/COM/1996, a respins recursul reclamantei.

Curtea a apreciat că, în mod corect, atât instanța de fond, cât și instanța de apel, au stabilit că pârâta nu a ocupat în mod abuziv spațiul în litigiu, pe care-l deține în baza unui contract de închiriere, și nu poate fi evacuată pe calea ordonanței președințiale, pentru că în acest mod s-ar soluționa fondul litigiului și prin aceasta s-ar încălca dispozițiile art. 581 și urm. C. proc. civ.

C.A. Timișoara, secția comercială, decizia civilă nr. 299 din 26 iunie 1996, în Revista cercului juridic bănățean nr. 7-8/1996, p. 156-157

77. Societate comercială. Suspendarea administratorilor. Ordonanță președințială

C. proc. civ., art. 581, art. 721

Tribunalul Brașov a admis cererea de ordonanță președințială introdusă de o societate comercială, dispunând suspendarea

pârâţilor din funcţia de administratori ai societăţii, ca măsură vremelnică, justificată de iminenţa amplificării prejudiciului cauzat societăţii prin administrarea defectuoasă exercitată de pârâţi.

Apelul declarat de pârâţi, prin care se susţinea că o asemenea măsură reprezintă o imixtiune fără temei a instanţei în activitatea unei societăţi comerciale şi, deci, ordonanţa preşedinţială în această materie este inadmisibilă, a fost respins.

S-a reţinut că, în principiu, dispoziţiile Codului de procedură civilă alcătuiesc procedura de drept comun în materie civilă şi comercială (art. 721) şi, deci, nu se poate invoca inaplicabilitatea, în raporturile de drept comercial, a procedurii ordonanţei preşedinţiale. În ipoteza însărcinării prin contract a unor asociaţi cu administrarea societăţii şi constatării consecinţelor păgubitoare produse prin exercitarea necorespunzătoare a acestei activităţi, precum şi în vederea înlăturării unui pericol iminent şi ireparabil patrimoniului societăţii, este dată condiţia urgenţei, care justifică recurgerea la procedura sumară a ordonanţei preşedinţiale, fără prejudecarea fondului.

C.A. Braşov, decizia civilă nr. 141/A din 1 noiembrie 1995, în Revista de drept comercial nr. 7-8 /1997, p. 161-162

78. Societate comercială. Faliment. Ordonanţă preşedinţială. Condiţii de admisibilitate

C. proc. civ., art. 581

Reclamanta S.C. „P"" S.R.L. a solicitat, pe calea cererii de ordonanţă preşedinţială, obligarea pârâtei S.C. „T". S.R.L. Corabia să-i restituie utilaje de carmangerie ce se află în posesia şi folosinţa acesteia.

În motivarea cererii, reclamanta a susţinut că a vândut pârâtei utilaje de carmangerie a căror valoare nu a fost achitată, iar în prezent pârâta se află în stare iminentă de faliment, datorând şi altor creditori sume de bani, astfel că îşi pierde posibilitatea de a recupera sumele datorate de debitori.

Prin sentinţa civilă nr. 9658 din 9 iunie 1998, Judecătoria sect. 2 Bucureşti a respins cererea de ordonanţă preşedinţială, ca

nefondată, cu motivarea că nu sunt îndeplinite cerințele impuse de art. 581 C. proc. civ.

Reclamanta nu a făcut dovada stării iminente de faliment a pârâtei, pentru a justifica caracterul de urgență al măsurii.

Măsura nu poate avea caracter vremelnic, întrucât restituirea utilajelor are caracterul unei rezilieri de contract și, deci, ar fi o măsură definitivă, ca prejudecând fondul.

Prin decizia civilă nr. 2667/A din 16 octombrie 1998, Tribunalul București, secția a III-a civilă, a respins, ca nefondat, apelul declarat de reclamantă.

Împotriva acestei decizii a declarat recurs reclamanta recurentă, considerând că, printr-o eronată apreciere a probelor, instanțele au apreciat că în cauză nu sunt întrunite cerințele impuse de dispozițiile art. 581 C. proc. civ., reiterând apărările de la fond.

Recursul este nefondat.

Chiar dacă falimentul ar fi fost cert și inevitabil, aceasta nu constituie, prin ea însăși, îndeplinirea condițiilor de admisibilitate a unei cereri de ordonanță președințială, cu privire la datoriile intimatei pârâtei către recurentă, știut fiind faptul că, în urma lichidării judiciare prin faliment, creanțele societății intrate în lichidare judiciară sunt îndestulate din activele ce sunt puse în vânzare.

În acest context, în mod temeinic, instanțele au apreciat că în cauză nu sunt întrunite cerințele impuse de art. 581 C. proc. civ.

C.A. București, secția a III-a civilă, decizia nr. 147/1999, în Culegere de practică judiciară în materie civilă – 1999, p. 312-313

79. Societate comercială cu răspundere limitată. Aportul asociaților la capital. Blocarea parțială a conturilor. Ordonanță președințială. Admisibilitate

C. proc. civ., art. 581

Potrivit comunicării gărzii financiare, s-au stabilit nereguli financiare prin majorarea cu 1.049.555 lei a cheltuielilor efectuate

de societate, în scopul diminuării profitului realizat. Prin aceasta se prejudiciază grav drepturile reclamantei al cărui aport la capitalul social este de 50.000 mărci germane față de acela al pârâtului, care a adus ca aport social numai „forța sa de muncă".

Această situație îndreptățea instanțele de judecată să ordone măsuri vremelnice, potrivit art. 581 C. proc. civ., și cu privire la capătul de cerere – pe care l-a respins – referitor la blocarea parțială a conturilor societății de care să se dispună numai prin acordul ambilor asociați.

C.S.J., secția comercială., decizia nr. 141 din 8 aprilie 1993, în Pro Lege nr. 1/1995, p. 163

80. Litigiu comercial. Ordonanță președințială. Condiții de admisibilitate

C. proc. civ., art. 581

Cererea de ordonanță președințială pentru a se permite accesul la spațiile comerciale ce fac obiectul unui contract de asociere în participațiune întrunește condițiile art. 581 C. proc. civ.

Societatea reclamantă a solicitat, pe calea ordonanței președințiale, obligarea societății pârâte de a-i permite accesul la spațiile comerciale ce s-a obligat să le pună la dispoziție în baza unui contract de asociere în participațiune, în vederea realizării scopului asociației.

Judecătoria Râmnicu Vâlcea, prin sentința civilă nr. 3381 din 6 mai 1998, a admis cererea, iar Tribunalul Vâlcea, prin decizia civilă nr. 8806 din 15 iunie 1998, a respins apelul pârâtei.

Recursul aceleiași societăți pârâte a fost respins ca nefondat, reținându-se că, în baza unui contract de asociere în participațiune, pârâta s-a obligat să pună la dispoziție anumite spații pentru realizarea scopului asociației comerciale, însă ulterior a refuzat îndeplinirea obligației.

Cererea reclamantei ca, pe calea ordonanței președințiale, să i se permită accesul la spațiile respective, întrunește cerința urgenței prevăzută de art. 581 C. proc. civ. și are scopul de a preveni producerea unei pagube iminente ce ar rezulta din neexecutarea

contractelor comerciale pentru care s-a constituit asociația și nu prejudecă fondul.

C.A. Pitești, decizia nr. 328 din 8 octombrie 1998, în Culegere de practică judiciară – Curtea de Apel Pitești – 1998, p. 167-168

81. Vânzare de acțiuni pe piața RASDAQ. Cerere de suspendare a licitației publice electronice. Ordonanță președințială. Cerere formulată tardiv. Consecințe

C. proc. civ., art. 581

Nu sunt îndeplinite cerințele prevăzute de art. 581 C. proc. civ. privind admisibilitatea ordonării unei măsuri urgente și vremelnice, fără prejudicierea fondului cauzei.

Astfel, după cum rezultă din motivarea cererii și actele scrise prezentate la dosar, reclamanta a participat ca ofertant la licitația electronică pe piața RASDAQ din 16 februarie 2000 pentru cumpărarea unui număr de 151.295 acțiuni deținute de FPS la S.C. „S". Dej. Ea a cunoscut îndată că licitația în cauză a fost invalidată de comisia de specialitate, dovadă fiind demersurile întreprinse la 23 februarie 2000. Totodată, i s-a comunicat reluarea licitației pe data de 17 martie 2000.

Cu toate acestea, instanța a fost sesizată cu cererea de ordonanță președințială numai în ziua precedentă acestei date (16 martie 2000), condiții în care nu mai era posibilă luarea măsurii urgente eficiente în cauză.

Pe de altă parte, este de menționat că reclamanta, deși înregistrase înainte cu o zi cererea la instanță, a participat totuși ca ofertantă la licitația organizată pe data de 17 martie 2000, când acțiunile au fost adjudecate altui ofertant.

Pentru aceste considerente, instanța a apreciat ca neîntemeiată cererea reclamantei, nefiind întrunite cerințele legale prevăzute de art. 581 C. proc. civ.

C.A. Cluj, secția comercială și de contencios administrativ, decizia nr. 233/2000, în Revista de drept comercial nr. 4/2002, p. 176-177

§5. Ordonanța preşedințială în materia executării silite

82. Vânzare de bunuri imobile. Executare silită imobiliară. Contract de credit bancar. Ipotecă. Ordonanță preşedințială. Condiții

C. proc. civ., art. 581
C. civ., art. 1824-1836[1)]

Prin cererea înregistrată la data de 9 septembrie 1997, „B.C." S.A. a solicitat, în contradictoriu cu debitoarea S.C. „V" S.A., ca, pe calea ordonanței preşedințiale, să se dispună vânzarea, prin intermediul executorului judecătoresc, a ipotecilor asupra bunurilor imobile ce au format obiectul contractelor de ipotecă autentificate sub nr. 1462, 1463 1464 din 18 iulie 1996, transcrise în registrele de transcripțiuni ale instanțelor judecătoreşti competente.

Din moment ce prin cererea formulată de reclamanți nu s-a solicitat luarea unei măsuri vremelnice pentru păstrarea unui drept ce s-ar păgubi prin întârziere ori prevenirea unei pagube iminente, care nu s-ar mai putea repara, ci vânzarea prin intermediul executorului judecătoresc a ipotecilor asupra bunurilor imobile ce au format obiectul contractului de ipotecă autentic, în cauză nu sunt realizate condițiile art. 581 C. proc. civ.

Măsura solicitată, vânzarea bunurilor imobile ipotecate, nu poate fi considerată o măsură vremelnică, petiționara având posibilitatea, după obținerea titlului executoriu în legătură cu debitul principal, reprezentând contravaloarea împrumutului bancar nerestituit, să procedeze conform dispozițiilor art. 1824-1836 C. civ.

Astfel fiind, s-a dispus respinge cererii, ca nefondată.

Trib. Bucureşti, secția comercială, sentința nr. 4423 din 25 noiembrie 1997, în Culegere de practică judiciară comercială, 1990-1998 – Tribunalul Bucureşti, p. 538

---

1) Articolele 1824-1836 C. civ. au fost abrogate prin O.U.G. nr. 38/2000.

83. Cerere de suspendare a executării silite. Ordonanță președințială. Condiții de admisibilitate

C. proc. civ., art. 300 alin. (2) şi (3), art. 403 alin. (4)[1], art. 581
Legea nr. 64/1995

Potrivit art. 300 alin. (2) C. proc. civ. „La cerere, instanța sesizată cu judecarea recursului poate dispune, motivat, suspendarea executării hotărârii recurate şi în alte cazuri", iar la alin. (3) teza finală „dispozițiile art. 403 alin. (3) şi (4) se aplică în mod corespunzător."

Conform art. 403 alin. (4) C. proc. civ., în cazuri urgente, preşedintele instanței poate dispune suspendarea provizorie a executării, pe cale de ordonanță preşedințială, până la soluționarea de către instanță a cererii de suspendare, formulată în recurs.

Cererea de suspendare provizorie a executării silite trebuie să îndeplinească cumulativ condițiile cerute de art. 581 C. proc. civ., şi anume: urgența, vremelnicia şi neprejudecarea fondului.

Din examinarea înscrisurilor depuse în susținerea cererii, rezultă că instanța de fond a apreciat eronat că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile cerute imperativ de textul precitat.

Astfel, urgența se justifică, având în vedere că prin ridicarea dreptului de administrare se cauzează prejudicii activității societății, derularea contractelor încheiate specifice obiectului de activitate.

Cât priveşte vremelnicia măsurii, această condiție este satisfăcută, aşa cum a reținut şi instanța de fond, obiectul cererii fiind suspendarea provizorie a executării silite a hotărârii recurate până la soluționarea cererii de suspendare din recurs.

Referitor la ultima cerință, neprejudecarea fondului, într-adevăr procedura reorganizării judiciare şi a falimentului se aplică comercianților aflați în insolvență, definită conform art. 1 alin. (2) din Legea nr. 64/1995, ca acea stare a patrimoniului debitorului caracterizată prin incapacitatea vădită de plată a datoriilor exigibile cu sumele de bani disponibile.

---

[1] Articolul 403 alin. (4) C. proc. civ a fost modificat prin Legea nr. 219/2005.

Din înscrisurile depuse nu rezultă cu certitudine că acele creanțe sunt certe, lichide și exigibile, fiind contestate de reclamantă. În concluzie, în dosarul de faliment s-au înscris șase creditori. Din cele șase creanțe, patru nu au obiect, deoarece s-a făcut dovada plății, cu privire la una există pe rol dosar penal, iar cu privire la creanța Administrației Finanțelor Publice Sector 1, este un litigiu pe rol.

Un argument în plus care impune suspendarea provizorie a sentinței recurate îl reprezintă și plata cauțiunii în cuantum de 580 milioane lei, fapt ce pune sub semnul întrebării starea de insolvență a petentei.

Față de cele arătate, recursul declarat de reclamantă a fost admis.

I.C.C.J., secția comercială, decizia nr. 884 din 11 februarie 2005, în Buletinul Casației nr. 3/2005, p. 40-41

84. Executare silită imobiliară. Suspendarea executării. Ordonanță președințială

C. proc. civ., art. 280, art. 581

După rămânerea definitivă a încheierii de admitere a cererii de executare silită imobiliară, nu se mai poate încuviința suspendarea executării pe calea ordonanței președințiale.

Potrivit prevederilor art. 280 C. proc. civ. „cererea pentru suspendarea execuției vremelnice se va putea face fie o dată cu apelul, fie deosebit în tot cursul instanței de apel".

În speță, Judecătoria Carei a dispus, prin încheierea nr. 737 din 20 aprilie 1995, începerea executării silite imobiliare în favoarea creditoarei „B.A." S. A. – Filiala Carei împotriva debitoarei S.C. „C" S.A. Carei, pentru încasarea creanței de 1.662.225.000 lei.

Din probele administrate în cauză rezultă că această încheiere a rămas definitivă, fiind învestită cu formulă executorie la data de 19 mai 1995, situație în care recurenta nu mai putea solicita suspendarea executării pe calea ordonanței președințiale, o atare cerere încălcând prevederile imperative ale art. 280 C. proc. civ.

Așa fiind, se constată că instanța de apel, făcând o corectă interpretare a dispozițiilor art. 280 C. proc. civ., a fost îndreptățită să rețină că măsura suspendării executării, dispusă pe calea ordonanței președințiale, este nelegală.

Nici împrejurarea că, ulterior pronunțării deciziei atacate, recurenta a rambursat creditul integral, cum s-a invocat în recurs, nu poate fi reținută, o atare situație având relevanță cu prilejul executării.

C.S.J., secția comercială, decizia nr. 1016 din 25 iunie 1996, în Revista de drept comercial nr. 3/1997, p. 114-115

85. Întoarcerea executării. Ordonanță președințială. Admisibilitate

C. proc. civ., art. 311, art. 581

Reclamanții au fost evacuați în baza unei ordonanțe președințiale, hotărâre care a fost desființată ulterior.

Potrivit art. 311 C. proc. civ., hotărârea casată nu are nici o putere, iar actele de executare sau de asigurare făcute în puterea unei asemenea hotărâri sunt desființate de drept.

Pentru a se putea realiza și în fapt repunerea în situația anterioară, este nevoie tot de un titlu executor, deoarece instanța care a desființat hotărârea nu a putut pronunța și întoarcerea executării, în lipsa unor dispoziții legale procedurale speciale în acest sens.

Într-o atare situație, reclamanții pot porni o acțiune în temeiul art. 581 C. proc. civ., întrucât, față de dispozițiile art. 311 C. proc. civ., este evidentă îndeplinirea condițiilor ordonanței președințiale, pentru repunerea în drepturi a persoanelor evacuate în temeiul unui titlu executor, ulterior desființat.

C.A. Iași, decizia civilă nr. 407 din 24 martie 1999, în Jurisprudența Curții de Apel Iași în materie civilă pe anul 1999, p. 186-187

§6. Domeniu în care ordonanța președințială este inadmisibilă

86. Contencios administrativ. Act administrativ. Contestație împotriva titlului de creanță. Ordonanță președințială. Inadmisibilitate

C. proc. civ., art. 581
Legea nr. 554/2004, art. 14, art. 15

Este inadmisibilă în materia contenciosului administrativ cererea de ordonanță președințială, formulată în temeiul art. 581 C. proc. civ., în condițiile în care art. 14 și art. 15 din Legea nr. 554/2004 privind contenciosul administrativ reglementează o procedură specială pentru suspendarea executării actului administrativ.

Contestația împotriva titlului de creanță pe calea administrativă de atac nu suspendă executarea actului administrativ fiscal.

I.C.C. J., secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 4189 din 1 iulie 2005

Notă: În același sens, a se vedea, I.C.C.J., secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 5541 din 18 noiembrie 2005, decizia nr. 1648 din 15 martie 2005, decizia nr. 5913 din 13 decembrie 2005.

Capitolul III
Procedura în fața instanței de fond

§1. Competența materială

87. Competență materială. Ordonanță președințială. Deblocarea unui cont deschis de un necomerciant

C. proc. civ., art. 581 alin. (2)
C. com., art. 6 alin. (2)

Stabilirea competenței judecătorici este determinată de următoarele considerente:

Potrivit dispozițiilor art. 581 alin. (2) C. proc. civ., „cererea de ordonanță președințială se va introduce la instanța competentă să se pronunțe asupra fondului dreptului".

În speță, având în vedere obiectul cererii de chemare în judecată, respectiv obligarea pârâtei de a debloca contul personal al reclamantei, în valoare de 7.980 mărci germane deschis la Banca Comercială „A.", competentă să se pronunțe asupra fondului cauzei și, implicit, asupra cererii de ordonanță președințială este instanța de drept comun – judecătoria – conform art. 1 pct. 1 C. proc. civ.

În cauză nu sunt incidente dispozițiile art. 2 pct. 1 lit. a) sau b) C. proc. civ., care să atragă competența materială a tribunalului, întrucât obiectul litigiului nu depășește suma de 150.000.000 lei, iar litigiul nu este în materie comercială, ci în materie civilă (depozit neregulat), dispozițiile art. 6 alin. (2) C. com. prevăzând că: „cecul și contul curent nu sunt considerate fapte de comerț în ce privește pe necomercianți, afară numai dacă ele n-au o cauză comercială".

Din actele și lucrările dosarului nu rezultă faptul că reclamanta ar fi depus suma de bani pretinsă în contul deschis la Banca Comercială „A.", în calitate de comerciant sau pentru o cauză de comerț.

Față de considerentele reținute, Curtea a stabilit că, pentru soluționarea în primă instanță a cauzei, competența materială revine Judecătoriei sect. 4 București.

C.A. București, secția a IV-a civilă, decizia civilă nr. 32/1999, în Culegere de practică judiciară în materie civilă – 1999, p. 254-255

88. Competență materială. Evacuare. Societate comercială. Ordonanță președințială

C. proc. civ., art. 581 alin. (2)
C. com., art. 4

Cererea de ordonanță președințială face parte din categoria celor neevaluabile în bani, iar litigiul este comercial, deoarece se referă la un fond de comerț, din care face parte spațiul comercial respectiv (art. 4 C. com.)

Potrivit art. 581 alin. (2) C. proc. civ., cererea de ordonanță președințială se introduce la instanța competentă să se pronunțe asupra fondului dreptului.

În cauză, asupra fondului dreptului era competent să se pronunțe în primă instanță tribunalul.

Prin urmare, judecătoria a soluționat cererea, în primă instanță, cu încălcarea competenței sale materiale, deoarece tribunalul era competent să statueze în primă instanță.

În consecință, s-a dispus admiterea recursului reclamantei, casarea deciziei și a sentinței primei instanțe, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în primă instanță la tribunal.

C.A. Pitești, decizia nr. 260 din 2 iulie 1998, în Culegere de practică judiciară – Curtea de Apel Pitești – 1998, p. 145-146

§2. Competența teritorială

89. Divorț. Încredințarea minorului. Ordonanță președințială. Competență teritorială

C. proc. civ., art. 581

În situația în care, fiind pendinte acțiunea de divorț la o anumită judecătorie, soția formulează, distinct, și o cerere de ordonanță președințială (pentru încredințarea provizorie a minorului și, în consecință, a soțului la plata pensiei de întreținere), competența teritorială pentru judecarea acestei cereri de ordonanță aparține judecătoriei care a fost învestită cu soluționarea acțiunii de divorț, iar nu aceleia în raza căreia se află actualul domiciliu al soțului pârât, avându-se în vedere caracterul accesoriu al cererii de ordonanță președințială, în raport cu acțiunea de divorț.

T.M. București, secția a III-a civilă, decizia nr. 587 din 4 martie 1988, în Revista română de drept nr. 7/1988, p. 62

90. Competență teritorială. Ordonanță președințială. Necitarea părților. Excepție de necompetență. Termen

C. proc. civ., art. 134, art. 581

Regulile de competență teritorială, prevăzute de art. 5 și urm. C. proc. civ., sunt aplicabile și în procedura ordonanțelor președințiale.

În situația în care ordonanța a fost pronunțată fără citarea părților, pârâtul poate ridica excepția de necompetență, fie prin memoriul de recurs, fie, eventual, oral la primul termen în fața instanței de recurs, deoarece acest termen corespunde noțiunii de „prima zi de înfățișare” definită de art. 134 C. proc. civ., ca fiind ziua în care părțile – legal citate – pot pune concluzii.

Trib. jud. Vâlcea, decizia civilă nr. 70 din 28 ianuarie 1982, în Revista română de drept nr. 12/1982, p. 60

§3. Judecarea cererii

91. Calitate procesuală activă. Ordonanță președințială. Condiții

C. proc. civ., art. 581

Verificarea condițiilor specifice de admisibilitate a ordonanței președințiale reglementate prin art. 581 C. proc. civ., nu dispensează instanța de judecată de necesitatea verificării condițiilor generale de exercițiu al acțiunii, respectiv interesul, calitatea și capacitatea, condiția privind afirmarea dreptului subiectiv subsumându-se, în cazul ordonanței președințiale, cercetării aparenței dreptului fără a prejudicia fondul.

Or, din punct de vedere al realizării condițiilor generale de exercițiu al ordonanței președințiale, în mod corect, în cauză, s-a reținut că recurenta nu are calitate procesuală activă în cererea de reintegrare, deoarece, împuternicită fiind de pârât prin procură de a-i administra apartamentul proprietatea acestuia – în sensul de a-l închiria și de a-i percepe fructele – nu poate reclama folosința unui drept locativ propriu asupra apartamentului, pentru că procura de a administra apartamentul nu implică dreptul de a locui în acel apartament.

Deși calitatea procesuală derivă în mod necesar din calitatea de titular al dreptului, invocarea existenței pe rol a unei cauze având ca obiect ieșirea din indiviziune nu este de natură să realizeze legătura juridică dintre calitatea procesuală activă și dreptul locativ alegat, pentru a putea determina examinarea ordonanței președințiale sub aspectul condițiilor specifice de admisibilitate, din moment ce, preliminar examinării acestora, recurenta nu realizează condiția calității procesuale active generale.

C.A. Iași, decizia civilă nr. 116 din 19 ianuarie 2001, în Jurisprudența Curții de Apel Iași în materie civilă pe anul 2001, p. 243

3.1. Judecarea cererii cu citarea părților

92. Sechestru judiciar. Ordonanță preşedințială. Citare

C. proc. civ., art. 581, art. 596[1)]
C. civ., art. 1632

Referitor la sechestrul judiciar, art. 596 C. proc. civ. prevede că, ori de câte ori există un proces asupra proprietății sau posesiunii unui lucru mişcător sau nemişcător ori asupra administrării sau folosinței unui lucru comun, instanța de judecată va putea, la cererea celui interesat şi după citarea părților, să încuviințeze sechestrul bunului sau a lucrului comun, a cărui proprietate, posesiune, administrare sau folosință se discută.

Instituția sechestrului judiciar este reglementată şi de art. 1632 C. civ., care precizează că instanța de judecată poate ordona sechestrul unui imobil sau a unui lucru mobil pentru a cărui proprietate ori posesiune se judecă două sau mai multe persoane.

Din cuprinsul textelor menționate rezultă că, pentru încuviințarea sechestrului judiciar, se cere să existe un proces cu privire la proprietatea sau posesiunea unui lucru mobil sau imobil ori la administrarea sau folosința lucrului comun.

Rezultă, de asemenea, că cererea de sechestru judiciar se judecă cu citarea părților.

În cauză, nu s-a dovedit că între părți există un proces cu privire la imobilul asupra căruia s-a cerut aplicarea sechestrului judiciar, iar cererea a fost soluționată, contrar dispozițiilor art. 595 C. proc. civ.[2)], prin ordonanță prezidențială, fără citarea părților.

C.S.J., secția civilă, decizia nr. 219 din 28 ianuarie 1994, în Dreptul nr. 12/1994, p. 75

[1)] Articolele 591-601 C. proc. civ. Au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000, astfel cum a fost modificată prin O.U.G. 59/2001.

[2)] Articolul 595 C. proc. civ. a fost modificat prin Legea nr. 219/2005.

93. Ordonanţă preşedinţială. Citare. Drept la apărare. Casare cu trimitere

C. proc. civ., art. 581 alin. (2)

Este adevărat că, potrivit art. 581 alin. (2) C. proc. civ., ordonanţa preşedinţială va putea fi dată şi fără citarea părţilor, dar această măsură procedurală se aplică tuturor, fie ei reclamanţi sau pârâţi, tratamentul juridic fiind egal.

În cauză, luându-se, cu ocazia înregistrării ordonanţei, măsura soluţionării ei fără citarea părţilor, completul de judecată trebuia să procedeze în consecinţă, neputând asculta pe nici unul din cei implicaţi, nici personal, nici prin reprezentant legal. Dacă însă aprecia că, raportat la natura dosarului, este necesară ascultarea părţilor ori a unora din ele, trebuia să amâne dezbaterile şi să ia măsura citării tuturor, toate părţile fiind egale, având deci aceleaşi drepturi şi obligaţiuni, neputându-se aplica un regim discriminatoriu.

Faţă de cele de mai sus, se admite recursul, în temeiul art. 304 pct. 3 C. proc. civ., şi se dispune casarea sentinţei şi trimiterea cauzei spre rejudecare aceleiaşi instanţe.

Trib. jud. Maramureş, decizia civilă nr. 143 din 27 februarie 1992, în Dreptul nr. 10-11/1993, p. 120

3.2. Judecarea cererii fără citarea părţilor

94. Ordonanţă preşedinţială. Judecarea cererii fără citarea părţilor

C. proc. civ., art. 581 alin. (1) şi (2)

Soluţionarea unei cauze pe calea cererii de ordonanţă preşedinţială fără citarea părţilor nu este contrară dispoziţiilor legale şi, deci, în cazul în care instanţa a procedat în acest mod, nu se poate susţine că s-au încălcat prevederile legale referitoare la citare atunci când condiţiile prevăzute de lege pentru promovarea cererii sunt îndeplinite [art. 581 alin. (1) şi (2) C. proc. civ.].

Astfel, în speță, reclamanta a solicitat reintegrarea sa în spațiul care a constituit domiciliul conjugal și din care a fost izgonită de pârât, iar cererea i-a fost admisă fără a se fi dispus citarea, dată fiind urgența soluționării.

T.M. București, secția a III-a civilă, decizia nr. 243/1991, în Culegere de practică judiciară civilă pe anul 1991, p. 178-179

Notă. Cererea de ordonanță președințială se soluționează, de regulă, cu citarea părților, dar în unele situații, apreciate de instanță, ea poate fi judecată și fără citarea lor. În acest sens, decizia de îndrumare nr. 5/1975.

95. Blocarea accesului la încăperile și dependințele comune. Ordonanță președințială. Judecare fără citarea părților. Condiția urgenței

C. proc. civ., art. 581

Prima instanță, admițând în parte cererea de ordonanță președințială, soluționată fără citarea părților, a obligat pe pârât să deblocheze accesul la ușa de la sufragerie, precum și la folosirea dependințelor comune.

Împotriva sentinței a declarat recurs pârâtul, susținând că, deși cererea de ordonanță președințială s-a judecat fără citare, totuși instanța a audiat un martor, că nu s-a făcut comunicarea hotărârii în condiții de legalitate și că nu a avut cunoștință de proces.

Recursul a fost respins ca nefondat, iar în motivarea soluției s-a subliniat că judecarea cererii de ordonanță președințială de urgență și fără citarea părților este în concordanță cu prevederile art. 581 C. proc. civ., iar împrejurarea că a fost audiat un martor nu prezintă nici o semnificație și nu este de natură să-l prejudicieze pe pârât, de vreme ce blocarea accesului la încăperile și dependințele comune nu este contestată. Cât privește comunicarea, ea s-a făcut legal la adresa pârâtului, prin afișare, iar împrejurarea că nu a avut cunoștință de proces este consecința firească a dispo-

ziției ca cererea de ordonanță președințială să fie judecată fără citarea părților.

T.M. București, secția a IV-a civilă, decizia nr. 734/1992, în Culegere de practică judiciară civilă pe anul 1992, p. 246-247

§4. Transformarea cererii de ordonanță președințială în acțiune de drept comun

96. Ordonanță președințială. Principiul disponibilității. Modificarea de către instanță în acțiune de drept comun, acceptată de reclamant. Opunerea pârâtului

C. proc. civ., art. 581

Potrivit principiului disponibilității, reclamantul este îndreptățit să-și fixeze cadrul în care înțelege să solicite valorificarea pretențiilor sale, fie după procedura obișnuită a acțiunii, fie pe calea de excepție a cererii de ordonanță președințială. În consecință, modificarea, de către instanță, a cadrului procesual din cerere de ordonanță președințială în acțiune de drept comun poate fi criticată numai de titularul acțiunii, nu și de cealaltă parte, care urmează să-și facă apărările în cadrul procesului astfel fixat.

Întrucât, în speță, reclamantul, care formulase cerere de ordonanță președințială, a fost de acord să se judece în condițiile acțiunii de drept comun, critica făcută de pârât sub acest aspect a fost corect respinsă.

T.M. București, secția a III-a civilă, decizia nr. 448/1990, în Culegere de practică judiciară civilă pe anul 1990, p. 134-135

Notă. În sensul că numai reclamantul este îndreptățit să determine obiectul acțiunii și că instanța este obligată să soluționeze litigiul în acel cadru, fără a depăși limitele fixate, a se vedea Trib. Suprem, decizia nr. 30/1977. Nu se exclude însă dreptul reclamantului de a consimți să se judece în cadrul modificat de instanță.

97. Acțiune civilă. Principiul disponibilității. Ordonanță președințială. Compunerea instanței. Schimbarea cadrului procedural. Nelegalitate

C. proc. civ., art. 581

Pe baza principiului disponibilității, partea are facultatea să fixeze cadrul în care înțelege să solicite valorificarea unui drept, fie pe calea procedurii obișnuite de exercitare a acțiunii, fie pe calea procedurii de excepție a cererii de ordonanță președințială.

În speță, atâta timp cât reclamanta nu a înțeles să solicite soluționarea acțiunii pe calea ordonanței președințiale, instanței de fond nu-i era îngăduit să schimbe cadrul cererii de chemare în judecată, caracterizând-o ca cerere de ordonanță președințială, și deci, în mod greșit, a soluționat-o în complet format dintr-un singur judecător.

T.M. București, secția a IV-a civilă, decizia nr. 1164/1992, în Culegere de practică judiciară civilă pe anul 1992, p. 228

98. Evacuare. Cerere reconvențională. Ordonanță președințială. Principiul disponibilității

C. proc. civ., art. 130 alin.(3), art. 581, art. 582

În speță, reclamantul a solicitat soluționarea pricinii pe calea ordonanței președințiale, prevăzută de art. 581-582 C. proc. civ., obiectul cererii fiind evacuarea dintr-un spațiu ocupat fără titlu legal. Este de reținut că, pe tot parcursul procesului, reclamantul nu a cerut ca soluționarea cauzei să se facă după procedura obișnuită, menținându-și cererea formulată inițial ca judecarea cauzei să se facă după procedura de urgență a ordonanței președințiale, prevăzută de art. 581-582 C. proc. civ.

Ca atare, în raport cu dispozițiile art. 130 alin. (3) C. proc. civ., instanța de fond are obligația să rămână în cadrul strict al obiectului și temeiului cauzei, așa cum a solicitat reclamantul, nefiind în drept să examineze pricina, de exemplu, în alt cadru procedural.

Introducerea unei cereri reconvenționale de către pârâți nu este de natură să schimbe caracterul cererii de ordonanță președințială cu care reclamantul a învestit instanța de fond a cărei hotărâre este supusă recursului în termen de 5 zile, după distincțiile prevăzute în art. 582 C. proc. civ., iar nu în termenul de 15 zile de drept comun.

C.S.J., secția comercială, decizia nr. 79 din 22 februarie 1994, în Dreptul nr. 12/1994, p. 70

99. Acțiune civilă. Principiul disponibilității. Transformarea ei din oficiu în cerere de ordonanță președințială. Inadmisibilitate

C. proc. civ., art. 581

Instanța, sesizată cu o cerere de chemare în judecată, nu o poate transforma, din oficiu, în cerere de ordonanță președințială, întrucât se încalcă principiul disponibilității.

Trib. jud. Hunedoara, decizia civilă nr. 320 din 9 aprilie 1985, în Revista română de drept nr. 10/1985, p. 67

§5. Efectele hotărârii pronunțate

100. Ordonanță președințială. Autoritate de lucru judecat. Condiții. Admisibilitate

C. proc. civ., art. 581

Deși, în regulă generală, ordonanța președințială nu are autoritate de lucru judecat asupra fondului pricinii, ea putând fi revocată sau schimbată printr-o altă ordonanță, această regulă nu este aplicabilă dacă starea de fapt, invocată în sprijinul celei de-a doua cereri de ordonanță președințială, nu diferă de cea invocată în spri-

jinul cererii anterioare, rezolvată printr-o ordonanță preşedințială de respingere a cererii respective, ordonanță rămasă definitivă.

Trib. jud. Timiş, decizia civilă nr. 380 din 20 martie 1979, în Revista română de drept nr. 2/1980, p. 58-59

101. Autoritate de lucru judecat. Ordonanță preşedințială. Condiții

C. proc. civ., art. 581

Autoritatea de lucru judecat, prevăzută în articolul 1201 C. civ., are la bază regula potrivit căreia o acțiune nu poate fi judecată decât o singură dată şi că o constatare făcută într-o hotărâre judecătorească nu poate fi contrazisă de o altă hotărâre, deoarece doar aşa se poate realiza administrarea uniformă a justiției.

Puterea de lucru judecat nu poate rezulta, însă, decât dintr-o hotărâre care a soluționat litigiul în fond. Numai în această situație poate fi vorba de reluarea judecății unei pricini, ce are acelaşi obiect, întemeiată pe aceiaşi cauză şi între aceleaşi persoane.

Ordonanțele preşedințiale, având ca obiect luarea unor măsuri temporare, bazate pe aparența dreptului, nu pot să ducă la o hotărâre care să împiedice instanța de drept comun, prin excepția lucrului judecat, să judece fondul aceluiaşi litigiu.

C.A. Iaşi, decizia civilă nr. 217 din 4 martie 1998, în Jurisprudența Curții de Apel Iaşi în materie civilă pe anul 1998, p. 153-154

102. Ordonanță preşedințială. Caracter executoriu. Consecințe. Lipsa autorității de lucru judecat

C. proc. civ., art. 374, art. 581

Din analiza textului art. 581 C. proc. civ., rezultă condițiile de admisibilitate a ordonanței preşedințiale. Ordonanța preşedințială

are caracter vremelnic şi executoriu, la care se adaugă instituţia puterii lucrului judecat.

Ordonanţele preşedinţiale sunt executorii prin ele însele în puterea legii. Ele pot fi executate înaintea definitivării lor şi fără să fie învestite cu formulă executorie (art. 374 C. proc. civ.). Ele operează în temeiul legii.

Partea nu este obligată să ceară instanţei ordonarea execuţiei temporare şi nici judecătorul nu este obligat să o pronunţe în mod expres.

Ordonanţa preşedinţială nu are putere de lucru judecat faţă de procesul în fond în curs de judecată sau angajat ulterior între părţi şi nici faţă de o nouă cerere de ordonanţă preşedinţială.

Deci, fiind executorii prin ele însele, în puterea legii, punerea lor în executare trebuie să se facă cu cea mai mare rapiditate.

Ca atare, instanţa de fond, admiţând acţiunea formulată în condiţiile art. 581 C. proc. civ., a aplicat corect legea. În consecinţă, recursul a fost respins ca nefondat.

I.C.C.J, secția comercială, decizia nr. 1376 din 20 aprilie 2004, în Buletinul Casației, nr. 2/2005, p. 76-77

Capitolul IV
Căile de atac

103. Ordonanță președințială. Termen de recurs. Termen pentru depunerea motivelor de recurs

C. proc. civ., art. 303 alin. (2), art. 582 alin. (1)

Termenul de recurs în materie de ordonanță președințială este de 5 zile de la pronunțare, dacă părțile au fost prezente, și de la comunicare, dacă părțile au fost lipsă.

Potrivit prevederilor art. 303 alin. (2) C. proc. civ., termenul pentru depunerea motivelor de recurs se socotește de la comunicarea hotărârii, chiar dacă recursul s-a făcut mai înainte.

C.S.J., secția comercială, decizia nr. 1104 din 14 decembrie 1995, în Buletinul Jurisprudenței din 1996, p. 411-413

104. Ordonanță președințială. Recurs. Motivare. Termen

C. proc. civ., art. 303 alin. (l) și (2), art. 582 alin. (l)

Potrivit art. 303 alin. (l) C. proc. civ., recursul se va motiva prin declarația de recurs sau înăuntrul termenului de recurs, iar conform art. 303 alin. (2) C. proc. civ., termenul pentru depunerea motivelor de recurs se socotește de la comunicarea hotărârii, chiar dacă recursul s-a făcut mai înainte.

Raportat la dispoziția înscrisă în art. 303 alin. (2) C. proc. civ., pentru situațiile în care termenul de recurs curge de la pronunțare, termenul pentru depunerea motivelor de recurs nu se socotește de la pronunțarea hotărârii, ci de la comunicare.

Prin urmare, motivele de recurs trebuie formulate înăuntrul termenului prevăzut de lege pentru declararea recursului, dar termenul se calculează de la data comunicării hotărârii recurate.

Deoarece prezenta cauză are ca obiect o cerere întemeiată pe art. 581 C. proc. civ., raportat la dispoziția înscrisă în art. 582 alin. (1), care prevede că ordonanța este supusă recursului în termen de 5 zile, şi la prevederile art. 303 alin. (2) din acelaşi cod, recursul trebuia motivat în termen de 5 zile de la comunicarea hotărârii recurate.

Or, față de data de 4 iulie 2001, când s-a înmânat părții hotărârea tribunalului, motivele de recurs depuse la dosar, la data de 11 iulie 2001, nu au fost formulate în termenul legal şi, neinvocându-se vreun motiv de ordine publică, pentru a se aplica dispoziția înscrisă în art. 306 alin. (2) C. proc. civ., s-a constatat nul recursul, conform art. 306 alin. (1) din acelaşi cod.

C.A. Iaşi, decizia civilă nr. 1367 din 29 august 2001, în Jurisprudența Curții de Apel Iaşi în materie civilă pe anul 2001, p. 271

Notă. În speță, căile de atac priveau o hotărâre pronunțată de prima instanță anterior modificării şi completării Codului de procedură civilă prin O.U.G. nr. 138/2000.

105. Ordonanță preşedințială. Recurs. Termen pentru depunerea motivelor de recurs

C. proc. civ.,art. 103, art. 303, art. 582 alin. (3)

Potrivit prevederilor art. 303 C. proc. civ., recursul urmează a se motiva prin însăşi cererea de recurs sau înăuntrul termenului de recurs.

Articolul 103 din acelaşi cod stabileşte că neîndeplinirea oricărui act de procedură în termen legal atrage decăderea, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedeşte că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința sa.

Față de dispozițiile menționate, în cazul ordonanței preşedințiale, nedepunerea motivelor de recurs până la expirarea termenului de 5 zile, prevăzut de art. 582 alin. (3) C. proc. civ., atrage neluarea lor în considerare.

În speță, decizia atacată s-a pronunțat la data de 9 ianuarie 1996, astfel încât motivele de recurs puteau fi depuse până la data de 15 ianuarie 1996 când a expirat termenul de recurs de 5 zile; or, recurenții și-au motivat recursul abia la data de 23 aprilie 1996.

În atare situație, recursul a fost respins ca tardiv motivat.

C.S.J., secția comercială, decizia nr. 541 din 23 aprilie 1996, în Dreptul nr. 1/1997, p. 124

106. Litigiu comercial. Ordonanță președințială. Cale extraordinară de atac. Contestație în anulare. Eroare materială gravă

C. proc. civ., art. 318, art. 581

Tribunalul a admis în parte cererea de ordonanță președințială formulată de reclamantul G.S. și a obligat pe pârâta Banca Comercială „I.Ț." S.A. să sisteze drepturile de semnătură și de a efectua operațiuni bancare administratorului A.A., precum și să efectueze operațiuni bancare la solicitarea reprezentanților legali ai persoanei juridice S.C. „F.P.I." S.R.L.

S-a reținut că banca nu s-a conformat hotărârii adunării generale care a retras dreptul de semnătură administratorului A.A.

Curtea de Apel a respins apelul pârâtei, cu motivarea că aceasta are obligația de a efectua operațiuni în cont și nu de a cenzura persoana căreia societatea îi acordă drept de semnătură.

Curtea Supremă de Justiție a admis recursul pârâtei, a casat decizia Curții de Apel, a admis apelul aceleiași părți și a schimbat sentința tribunalului, în sensul că a respins cererea de ordonanță președințială.

S-a reținut că, în cauză, nu este îndeplinită cerința neprejudecării fondului deoarece atât timp cât administratorul are dreptul de a ataca hotărârea adunării generale și de a contesta măsura desfacerii contractului de muncă, prin admiterea cererii s-ar prejudeca fondul raporturilor juridice dintre părți.

Reclamantul G.S. a formulat contestație în anulare, susținând că instanța de recurs a soluționat cerința neprejudecării fondului ca și

cum obligaţia de „a face" era îndreptată împotriva administratorului A.A., care nu era parte în proces. Totodată, s-a susţinut că, în realitate, cele două hotărâri ale adunării generale a S.C. „F.P.I." S.R.L. au avut la bază acţiunea frauduloasă a administratorului A.A., împotriva căruia s-a dispus şi începerea urmăririi penale, iar instanţa de recurs, prin soluţia pronunţată, a confundat date esenţiale ale cauzei.

Contestaţia în anulare este nefondată.

Potrivit art. 318 C. proc. civ., hotărârile instanţelor de recurs pot fi atacate cu contestaţie în anulare când dezlegarea dată este rezultatul unei greşeli materiale.

Aşadar, contestaţia în anulare specială este o cale extraordinară de atac prin care se urmăreşte desfiinţarea unei hotărâri irevocabile nu pentru că fondul pricinii nu a fost corect soluţionat, ci pentru că instanţa de recurs a comis erori materiale, prevederile art. 318 alin. (1) teza 1 fiind aplicabile doar atunci când greşeala materială este evidentă.

Or, în speţă, examinând susţinerile recurentei, Curtea a statuat că nu este îndeplinită una din cerinţele art. 581 C. proc. civ. referitoare la ordonanţa preşedinţială.

În atare situaţie, este evident că prin prezenta contestaţie în anulare se fac critici de fond, ceea ce ar echivala cu o rejudecare a recursului.

C.S.J., secţia comercială, decizia nr. 4497 din 8 decembrie 1998, în Buletinul Jurisprudenţei din 1999, p. 277-278

107. Contestaţie în anulare. Ordonanţă preşedinţială. Termenul de motivare a recursului

C. proc. civ., art. 306, art. 317, art. 582 alin. (3)

Curtea de apel a admis contestaţia în anulare împotriva deciziei curţii prin care s-a constatat nulitatea recursului declarat împotriva unei hotărâri pronunţate în ordonanţă preşedinţială.

În afara ipotezelor prevăzute de art. 317 C. proc. civ., potrivit dispoziţiunilor art. 318 C. proc. civ., hotărârile instanţelor de recurs mai pot fi atacate cu contestaţie în anulare şi atunci când

dezlegarea dată în recurs este rezultatul unei greşeli materiale, adică o greşeală de ordin procedural, de o asemenea gravitate încât a avut drept consecinţă pronunţarea unei soluţii greşite.

În speţă, decizia instanţei de recurs, prin care s-a constatat nul recursul declarat de reclamantă, este rezultatul unei greşeli materiale, dat fiind că, prin actele depuse cu ocazia soluţionării contestaţiei în anulare, reclamanta-contestatoare a probat că recursul a fost motivat în termen. Fiind vorba de o ordonanţă preşedinţială, termenul de 5 zile la care se referă art. 582 alin. (3) C. proc. civ. şi care curge de la pronunţare, pentru părţile prezente, şi de la comunicare, pentru cele lipsă, este termenul pentru declararea recursului şi nu pentru motivarea acestuia. În complinirea dispoziţiunilor art. 582 C. proc. civ., vin dispoziţiunile art. 303 alin. (2) din acelaşi cod care, fără nici o distincţie, statuează că termenul pentru depunerea motivelor de recurs se socoteşte de la comunicarea hotărârii, chiar dacă recursul a fost făcut mai înainte, cum este cazul în care termenul de recurs în ordonanţa preşedinţială curge de la pronunţare. Aşadar, termenul pentru motivarea recursului curge întotdeauna de la comunicarea hotărârii pronunţate în ordonanţa preşedinţială.

Dispoziţiunile art. 582 C. proc. civ. sunt dispoziţii de excepţie, de strictă interpretare, ele referindu-se în exclusivitate doar la termenul pentru declararea recursului. În speţă, reclamanta a declarat recurs în termenul legal de 5 zile de la pronunţarea deciziei tribunalului, care nu a fost comunicată, astfel că motivele de recurs depuse la tribunal în termenul de 15 zile de la pronunţarea deciziei erau în termen, motiv pentru care greşit curtea de apel, ca instanţă de recurs, în aplicarea art. 306 C. proc. civ., a constatat nul recursul.

Reţinându-se că recursul a fost motivat în termen şi că soluţia instanţei de recurs este rezultatul unei greşeli materiale de natură procedurală, în aplicarea art. 318 C. proc. civ., curtea a admis contestaţia în anulare şi a fixat termen pentru soluţionarea recursului.

C.A. Ploieşti, decizia civilă nr. 1620 din 17 iunie 1998, în Buletinul Jurisprudenţei nr. 1/1998, p. 254-255

108. Cale extraordinară de atac. Revizuire. Contrarietate de hotărâri. Ordonanță președințială

C. proc. civ., art. 322, art. 581

Posibilitatea de a cere revizuirea unei hotărâri în temeiul art. 322 pct. 7 C. proc. civ. este supusă condiției ca, prin hotărârile a căror contrarietate se invocă, instanța să fi rezolvat fondul pricinii.

Nu există contrarietate între hotărârea prin care s-a rezolvat o cerere de ordonanță președințială și cea pronunțată în soluționarea fondului cauzei, deoarece prin hotărârea pronunțată în temeiul art. 581 C. proc. civ. nu s-a tranșat fondul litigiului. Instanța s-a limitat la luarea unor măsuri asupra cărora se poate reveni pe calea unei acțiuni de drept comun.

C.A. Iași, decizia civilă nr. 357 din 6 aprilie 1998,
în Jurisprudența Curții de Apel Iași în materie
civilă pe anul 1998, p. 187-188

Capitolul V
Decizii ale Curţii Constituţionale în materia ordonanţei preşedinţiale

109. Citarea părţilor la proces. Ordonanţă preşedinţială. Excepţie de neconstituţionalitate

C. proc. civ., art. 581
Constituţie, art. 126 alin. (2)

Scopul dispoziţiilor art. 581 C. proc. civ. este acela de a institui o procedură specială, prin care instanţa de judecată să poată lua măsuri cu caracter vremelnic, a căror urgenţă este justificată de necesitatea evitării prejudicierii unor drepturi sau interese legitime. Aşa fiind, textul de lege ce face obiectul excepţiei este în deplin acord cu dispoziţiile constituţionale, deoarece hotărârea definitivă şi irevocabilă privind drepturile părţilor se va da în cadrul procesului obişnuit, o dată cu judecarea fondului.

Curtea a reţinut că aceleaşi considerente, ce privesc caracterul vremelnic al măsurilor dispuse prin ordonanţa preşedinţială, urgenţa adoptării unor asemenea măsuri, dar şi încercarea de a stinge litigiul pe baza înţelegerii părţilor, reprezintă motive suficiente pentru a justifica posibilitatea soluţionării cererii şi fără citarea părţilor.

De altfel, în virtutea dispoziţiilor art. 126 alin. (2) din Constituţie, republicată, legiuitorul poate institui, în considerarea unor situaţii deosebite, reguli speciale de procedură, precum şi modalităţile de exercitare a drepturilor procedurale. Judecătorul „spune dreptul", dar numai în formele şi în condiţiile procedurale instituite de lege.

În ceea ce priveşte conformitatea textului legal criticat cu dispoziţiile constituţionale care consacră dreptul la un proces echitabil, Curtea a constatat că art. 581 C. proc. civ. nu conţine nici o

prevedere prin care s-ar aduce atingere dreptului persoanei de a beneficia de o judecată echitabilă, publică şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege.

Curtea Constituţională, decizia nr. 173 din 15 aprilie 2004, în M. Of. nr. 422 din 11 mai 2004

110. Procedură specială. Măsuri urgente. Căi de atac. Excepţie de neconstituţionalitate

C. proc. civ., art. 581 alin (1) şi (4), art. 582
Constituţie, art. 1 alin. (3), art. 125 alin. (3)
Convenţia europeană a drepturilor omului, art. 6

În soluţionarea excepţiei de neconstituţionalitate a dispoziţiilor art. 581 alin. (1) şi alin. ultim şi a celor ale art. 582 C. proc. civ., Curtea Constituţională a constatat că reglementarea prin aceste texte de lege a unei proceduri speciale prin care instanţa de judecată poate ordona măsuri vremelnice în cazuri grabnice, precum şi a căilor de atac împotriva ordonanţei preşedinţiale (apel, recurs, contestaţie la executare) nu contravin în nici un mod prevederilor constituţionale, ci, dimpotrivă, constituie o expresie a aplicării acestora.

Astfel, sunt respectate atât prevederile art. 125 alin.(3) din Constituţie, potrivit cărora, „Competenţa şi procedura de judecată sunt stabilite de lege”, întrucât textele de lege criticate cuprind norme procedurale, iar acestea sunt stabilite printr-o lege (care în speţă, este Codul de procedură civilă), cât şi prevederile art. 1 alin. (3) din Constituţie, referitoare la statul de drept, deoarece reglementarea instituţiei ordonanţei preşedinţiale prin dispoziţiile art. 581 alin. (1) şi ultim, precum şi prin cele ale art. 582 C. proc. civ. nu contravine nici uneia din valorile supreme garantate prin acest text (demnitatea omului, drepturile şi libertăţile cetăţenilor, libera dezvoltare a personalităţii umane, dreptatea şi pluralismul politic).

În acelaşi timp, Curtea a reținut că dispozițiile legale criticate nu aduc atingere dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale şi nici prevederilor art. 20 alin. (2) din Constituție (referitoare la prioritatea reglementărilor internaționale în cazul în care există neconcordanțe între pactele şi tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, şi legile interne), deoarece nu conțin prevederi prin care să fie încălcat dreptul oricărei persoane „(...) la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă şi imparțială, instituită de lege".

Prin urmare, instanța de judecată (instituită de lege, independentă şi imparțială) poate ordona măsuri vremelnice în cazuri grabnice (dispoziție prevăzută de art. 581 alin. (1) C. proc. civ.), într-un termen mai scurt decât „termenul rezonabil" cerut de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

Totodată, posibilitatea atacării cu apel şi cu recurs a ordonanței preşedințiale sau a contestării executării acesteia, posibilitate prevăzută de art. 582 C. proc. civ., constituie un argument în plus în favoarea deplinei respectări a accesului liber la justiție.

În concluzie, instituirea unei proceduri speciale, urgente, cum este cea a ordonanței preşedințiale, nu este de natură să aducă atingere înfăptuirii în numele legii a justiției şi, totodată, nici independenței judecătorilor şi a supunerii lor numai legii, principii fundamentale cuprinse în textul constituțional amintit.

Curtea Constituțională, decizia nr. 199 din 17 octombrie 2000, în M. Of. nr. 74 din 13 februarie 2001

Index alfabetic

Editura Hamangiu

Legislație

1. **Codul muncii și 10 legi uzuale**
   Actualizat 10 aprilie 2006
   232 pag., 6 RON/60.000 ROL
2. **Codul familiei și 2 legi uzuale**
   Actualizat 10 aprilie 2006
   128 pag., 4 RON/40.000 ROL
3. **Codul de procedură civilă și 10 legi uzuale**
   Actualizat 20 aprilie 2006
   320 pag., 10 RON/100.000 ROL
4. **Noul Cod vamal**
   În vigoare din 18 iunie 2006
   104 pag., 5 RON/50.000 ROL
5. **Noul Cod rutier. În paralel Codul actual/Noul Cod**
   În vigoare din 20 septembrie 2006
   192 pag., 15 RON/150.000 ROL
6. **Legea contenciosului administrativ și încă 3 legi uzuale**
   Actualizat 2 aprilie 2006
   40 pag., 3,5 RON/35.000 ROL
7. **Legea privind raporturile de drept internațional privat**
   Actualizat 2 aprilie 2006
   48 pag., 3,5 RON/35.000 ROL

Monografie

1. **Actul unilateral în dreptul privat**
   Marieta Avram
   392 pag., 25 RON/250.000 ROL
2. **Eroarea asupra normei juridice**
   Adina Vlășceanu
   176 pag., 15 RON/150.000 ROL
3. **Soluționarea diferendelor dintre state și comercianții de altă naționalitate**
   Claudiu-Paul Buglea
   216 pag., 18 RON/180.000 ROL

Jurisprudență

1. **Recursurile în interesul legii. Deciziile Secțiilor Unite ale Înaltei Curți de Casație și Justiție**
   120 pag., 8 RON/80.000 ROL
2. **Înalta Curte de Casație și Justiție. Jurisprudența Secției de Contencios administrativ și fiscal pe anul 2005**
   îngr. ed. Gabriela-Victoria Bîrsan,
   Lidia Sârbu, Bogdan Georgescu
   400 pag., 30 RON/300.000 ROL
3. **Traficul de persoane, proxenetismul, crima organizată. Practică judiciară**
   Nicoleta Cristuș
   272 pag., 22 RON/220.000 ROL
4. **Nulitățile în procesul penal. Practică judiciară**
   Alexandru Vasiliu
   264 pag., 20 RON/200.000 ROL
5. **Acțiunea în revendicare. Practică judiciară**
   Elena Roșu
   336 pag., 23 RON/230.000 ROL
6. **Contractele comerciale. Practică judiciară**
   Cristina Cucu, Marilena Gavriș
   392 pag., 26 RON/260.000 ROL
7. **Obligațiile comerciale. Practică judiciară**
   Cătălin Bădoiu, Cristian Haraga
   400 pag., 26 RON/260.000 ROL
8. **Excepția de necompetență în procesul civil. Practică judiciară**
   Roxana Trif
   392 pag., 26 RON/260.000 ROL

Str. Col. Popeea nr. 43, sector 5, Bucureşti
Tel./fax: 021/336.04.43, 031/80.58.020
Capital social: 1.000 RON
C.U.I. R-18469418

Editura Hamangiu

TALON DE COMANDĂ

Titlurile lucrărilor comandate	Număr de exemplare

DESTINATAR

Editura
Hamangiu
BUCUREŞTI
O.P. 5
C.P. 91

CORESPONDENŢĂ RĂSPUNS
C.R.
SE TAXEAZĂ LA DESTINAŢIE

• Pentru a comanda titlurile dorite, completaţi talonul, decupaţi-l şi depuneţi-l în cea mai apropiată cutie poştală (nu aveţi nevoie de plic şi timbru).

EXPEDITOR

Nume ____________________ Prenume ____________________

Firma ____________________ C.U.I. ____________________

Adresa ____

____

Domeniul de activitate/Ocupaţia ____________________

Tel. ____________ Fax ____________ E-mail ____________

Cuprins

Preț: 12 lei (120.000 ROL)

ISBN 978-973-8957-37-4
ISBN 973-8957-37-0

9 789738 957374